

PROF. DR. ZEYNEP KORKMAZ'IN ÖZ GEÇMİŞİ VE ESERLERİ*

Zeynep Korkmaz'ın Ailesi

Zeynep Korkmaz eski bir Türkmen ailesindedir. Aile büyüklerinin anlattıklarına göre, Zeynep Korkmaz'ın anne ve baba tarafından büyük dedesi olan Hacı Osman Ağanın babası, kökeni bakımından Toroslardan, o zamanlar Niğde livasına bağlı Alacaşar'a, daha sonra da Nevşehir'e yerleşmiş olan bir Türkmen ailesidir. Ailenin işi kervan ticaretidir. Ailenin büyük oğlu Hacı Osman Ağa da aile mesleğini devam ettirmiştir. Hacı Osman Ağanın dede ve babasının kervanları bölgenin dört bir yanında ün saldı için, Hacı Osman Ağa, bölgede Dörtkoloğlu lakabı ile tanınmıştır.

Önce Alacaşar'da yurt tutan aile, öyle anlaşılıyor ki, Niğde livasının Uçhisar ilçesine bağlı Muşkara köyünün XVIII, yüzyılda damat İbrahim Paşa tarafından ilçe haline getirilerek çevresindeki Türkmen aşiretlerinin orada iskânı üzerine, Nevşehir'e gelip Türkmen mahallesini kurmuşlardır. Zeynep Korkmaz'ın bu aileden gelen akrabalarının (özellikle dayılar ve amcalar kolu) çoğu, bugün aileden miras gelen Dörtkoloğlu lakabını Dörtkol soyadına çevirerek devam ettirmişlerdir. Akraba büyükleri, Uçhisar'daki Osman Ağa Camisi'nin büyük dede Hacı Osman Ağa tarafından yaptırıldığını söylerler.

Hacı Osman Ağanın kızlarından ikisi evlenerek İstanbul'a gitmiş ve orada ailenin İstanbul kolunu oluşturmuşlardır. Su Nazın Musa Paşa ile rahmetli Hasan Esat Işık'ın babası Esat Paşa ve Zeynep Korkmaz'ın büyük halası Zübeyde Hanımın (Zübeyde Omay) eşi (saray kilercibaşısı) bu koldan gelmez. Hacı Osman Ağanın oğullarından Muhsin Efendinin üç oğlu ve Zeynep Kadın (Hatun) adında bir kızı vardır. Muhsin Efendinin en büyük oğlu ve Zeynep Korkmaz'ın babası olan Yusuf Hüsnü, Konya ve İstanbul'da medrese tahsili gördükten sonra İzmir, Karaburun ve Turgutlu bölgelerinde üzüm ve incir ticareti yapmıştır. Ortanca oğul Sait Efendi (tanınmış adı ile Sait Hoca), İzmir'de Sanayi-i Nefise'de edebiyat hocalığı etmiş, bir aydın kişidir. Cumhuriyet öncesi yıllarda bir süre İzmir'de yayımlanan ve Batı Anadolu'ya hitap eden *Köylü* gazetesinin başyazarlığını yapmıştır. Ancak sütununda, saltanat idaresini eleştiren yazılar yazdığı ve Sanayi-i Nefise'nin kurucusu Mithat Paşanın fikirlerini benimsediği gerekçesi ile takibata uğramış ve hayatının üç yılını zindanda geçirmiştir. Zindan hayatından sonra, üç yıl da Turgutlu kasabasında ikamete memur edilmiştir. Zeynep Korkmaz, hiç evlenmemiş olan amcasını, beş altı yaşında iken Adana'dan Nevşehir'e aileyi ziyarete geldiği zaman görebilmiştir. Bu tarihten birkaç yıl sonra da vefat

* Bu bölüm, *Zeynep Korkmaz Armağanı*, (Türk Dil Kurumu Yayınları: 853. Ankara 2004) adlı eserin 12-24. sayfalarından iktibas edilmiştir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

etmiştir. Daha sonraki yıllarda Zeynep Korkmaz, amcasının gençlik yıllarına ait bazı anıları, Sanayi-i Nefise'de can ciğer meslek arkadaşı olan İzmir Milli Kütüphanesinin eski müdürlerinden ve rahmetli Adnan Saygun'un da babası olan matematikçi Celal Hocadan dinlemiştir. Muhsin Efendinin en küçük oğlu Şevki Bey subay olmuş; İstanbul'da saraylı Raife Hanımla evlenmiş ancak 1917 yılında katıldığı Çanakkale Muharebesi'nde, gene bir mülazım-i evvel olarak ve geride iki minik kız evladı bırakarak şehit düşmüştür.

Hacı Osman zade Muhsin Efendinin büyük oğlu ve Zeynep Korkmaz'ın babası Yusuf Hüsni, amcasının kızı Şefika Hanımla nişanlanarak birlikte İzmir'e gitmiş ve orada evlendikten sonra, işini de İzmir'de devam ettirmiştir. Evlendikten bir iki yıl sonra Zeynep Korkmaz'ın ablası Naciye (Dörtkol), ondan dört yıl sonra da ağabeyi Kemal (Dengi) dünyaya gelmiştir.

15 Mayıs 1919'da İzmir'i Yunanlıların işgalinden sonra ve İstiklal Savaşı sırasında, Batı Anadolu'nun işgal altında geçirdiği felaketsiz yıllar tabii olarak aileyi de yakından sarsmış ve iş ortağı Sakızlı Habip Beyin Yunanlılar tarafından kesilerek katledilmesi, çekilen ıstırapların tuzu biberi olmuştur. Morali fazlasıyla bozulan aile, Yunanlıların her gün yeni bir işkencesine sahne olan bölgede daha fazla kalamayacaklarını anlayınca, 1921 yılında, baba yurdu olan Nevşehir'e dönerek o vakte kadar kapalı tutulan evlerine yerleşmişlerdir. Nevşehir'de öğretmenliğe başlayan baba, birkaç yıl öğretmenlik yaptıktan sonra, istifa ederek oğlu ile birlikte yeniden ticaret hayatına atılmıştır. İşte Zeynep Korkmaz bu dönemde dünyaya gelmiş ve adını ailede çok sevilen rahmetli halası Zeynep Hanımdan almıştır.

Zeynep Korkmaz'ın babası ve ağabeyi 1927 yılında ticaret faaliyetlerine devam etmek üzere tekrar İzmir'e dönmüşlerdir. Ailenin diğer fertleri daha sonra aldırılmak üzere Nevşehir'de kalmıştır. 5-6 yaşına kadar okul öncesinde Nevşehir'de geçen yılları, bugün sisli bir perde arkasından görür gibi hayal meyal hatırlayan Korkmaz, bize bu konuda şunları nakletmiştir:

"Nevşehir'in o günkü durumu ve sosyal aile düzeni ile ilgili olarak, hafızamda canlı birer tablo halinde kalabilenler, bir tarafı yüksek bir taş binadan oluşan evimizin sağ tarafındaki bölümünde, taş merdivenlerle çıkılan ve "taşköşk" denilen, ikinci kattaki odaların önünde uzanan geniş terastır. Evin sol tarafındaki, ikişer ve üçer tarafı sedirle çevrili oturma bölümleri, mutfak ve "kayıt damı" denilen erzak odasını içine alan bölümlerdir. Bu bölümün üst katındaki kış odasında aile fertlerinin etrafına sıralanarak oturduğu iskemle de (Nevşehir ağzı

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

ile iskembe) Nevşehir'in o yıllardaki geleneksel kışlık ısınma aracıdır. Üç veya dört tarafı küçük sedirlerle çevrili bir mekânın ortasında, altına mangal konan, üstüne de etrafında ayak dayayacak yerleri bulunan masamsı bir kerevit geçirilerek, üzerine masa örtüsü veya battaniye örtülen bu ısınma tarzını da kolayca hatırlayabiliyorum. Kış aylarında evimize misafir gelen hısım akrabaya ve eş dosta tepsiye dizilmiş, tabaklarda kuru üzüm, tarhana, köftür, kayısı kurusu ve ceviz bu iskemle üzerinde ikram edilirdi. Koftur ve tarhana, beyaz üzüm pekmezinden özel usullerle yapılan, lokuma benzer kuru kış tatlılarıdır. Kayıt damlarında da honça üzerine konulmuş yüksek bir veya iki sıra hâlinde kış yufkası, erzak küpleri içinde korunan bulgur, tarhana, erişte, nohut, fasulye, kuru üzüm, pekmez, köftür, turşu, tavana asılmış sıra sıra sucuklar ve salkım salkım taze üzüm hevenkleri, kilerde saklanan çömlek peynirleri ile "sızgıt" denilen kavrulmuş kuşbaşı ve kıyma tekerleri, kış aylarını hazırlıklı geçirmenin sembolü olan depo edilmiş yiyeceklerdi. Çünkü orada çarşıdan günlük alışveriş adeti yoktu.

Evimizin küçük bir çıkmaz sokak başına rastlayan sol köşesi önündeki, yerlilerce "su haznesi" denilen Belediyeye ait minik su taksim odacığı da gece sessizliğinde çıkardığı incecik şırıltılarla zaman zaman uykumu kaçırırdı. Bu yaşlarda hatırlayabildiğim diğer bazı ayrıntılar, yaz aylarında, sabahları taze üzüm getirmek üzere ara sıra babamla birlikte ilçenin hemen bitiminde bulunan ve Karataş diye adlandırılan semtteki en yakın bağımıza gidişimiz, buradaki kayısı ağaçları altında babamdan dinlediğim bazı eğitici hikâyelerdir. O yıllarda "Kadrah" semtindeki vadide birçok kimsenin "öz" denilen ve yukarılardan bakıldığı zaman sanki ovaya çiçekli yemyeşil halılar serilmiş gibi görünen sulak sebze bahçelerinden biri de bize aitti. Gittiğimizde, ceviz ağaçlarının gölgesinde, nane ve yarpız kokuları arasındaki bahçe sulamaya veya ot almaya gelmiş bahçe komşularının çocukları ile güle oynaya tabiattaki güzelliklerin çocuksu tadını çıkarmaya çalışırdık.

Nevşehir'in bugün hatırladığım ve daha sonra üniversite öğrenciliği yıllarıma geldiğimde yakından gördüğüm geleneklerinden biri de sonbahardaki pekmez kaynatma âdetidir. Derin tandır üzerine konan büyük pekmez leğenlerinde kaynatılan beyaz üzüm pekmezi ile bundan yayıkta çarpar gibi çarpılarak yapılan koyu bal kıvamındaki "çalma pekmezi" ora halkının kışlık balını oluştururdu. Hele kaynayan pekmez leğeni içine atılarak pişirilen ayvalar ile kabaktan yapılan reçellerin tadına doyum olmazdı. Tandırda pişirilen etli kuru fasulyeler ile tandırda pişerek kızarmış tatlı kabakların mis gibi kokuları da mahalleyi sarardı. Evimizin arka tarafındaki kesimde birbirini takip ederek dayılarının evi uzanırdı. Küçük dayım Hafız Yusuf'un evi ortada kalırdı. Bu evin geniş,

---

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

bahçesi ve özel tandır evi, hem bizim bahçe ve tandırda olan işlerimizi karşılar hem de konu komşu kış ekmeği yapma ve pekmez kaynatma mevsiminde bu tandırdan yararlanırdı.

Nevşehir'in kaleden aşağıya doğru kademe kademe uzanan beyaz kepez taşından yapılmış evleri, etrafındaki ovalarda uzanan üzüm bağları ve Narköy'e kadar devam eden sulama bahçeleri, şirin bir Orta Anadolu kasabasının çocukluğumu süsleyen sevimli hatıralarıdır."

"Babam ve ağabeyim İzmir'de işlerini kurduktan bir süre sonra bize de yol gördü. Annem, ben ve ağabeyimin hanımı Şadiye yengemle onun bir buçuk yaşındaki oğlu, önce otobüsle Aksaray üzerinden Konya'ya oradan da iki gün süren bir tren yolculuğu ile İzmir'e geldik. Treni ilk defa görüyordum ve benim için ilgi çeken bir yenilikti. Bu yolculukta bir parmağımın kompartıman kapısına sıkışması ile çektiğim üç aylık ıstıraba rağmen yine de bu yolculuk çocukluğumun zevkli anılarından birini oluşturmuştur.

İzmir hiçbir yönü ile Orta Anadolu'ya benzemiyordu. Bu şehirde, küçüklük yıllarımın gözlemi ile bile kolayca fark edebildiğim bir başkalık bir başka sihir vardı. Modern bir şehirdi. Nevşehir'in geceleri karanlık olan ve bir yerden bir yere giderken elde fener taşınan gecelerine karşı burada sabah ve akşam saatlerinde özel işçilerin ellerinde uzun sopalarla yakıp söndürdükleri zarif sokak fenerleri vardı. Babamın biz gelmeden önce hazırlattığı Namazgâh semtindeki trabzanlı taştan bir sokak merdivenin hemen başında yeşil demir kapılı ev, İtalyan parke taşları ile kaplanmış çifte bahçesi, mermerden yapılmış zarif fiskiyeli yuvarlak çifte havuzu, ön bahçenin kenarına dizilmiş, karanfil ve güllerden oluşan çiçek saksıları, bahçenin köşesindeki birkaç musluklu Osmanağa çeşmesi, havuzu süsleyen pembe ve kırmızı renkli balıkları ve bahçenin bir köşesindeki oturma kanepeleri, üst kısmını kaplayan yediveren asma, mutfağın açıldığı alt bahçedeki erik ve nar ağaçları, evin ön bahçeye bakan iç bölümlerindeki yüksek tavanlı üç odayı süsleyen kanepeler ile elbise dolapları ve aynalı konsollar, bende o yaşta bir çocuğun ruh dünyasını süsleyen tatlı hatıralar olarak süregelmiştir. Evimizin bitişiğindeki iki katlı cumbalı evde oturan ve eşini genç yaşta kaybetmiş olan ev sahibimiz İhsan Hanım teyze de zarif bir İzmir hanımefendisi idi. Dostluğumuz o evden ve İzmir'den ayrıldığımız yıllarda da devam etmiştir. Yaz aylarında, sokak aralarında beyaz giyimli satıcılar tarafından maniler söylenerek satılan keten helvaları ile o günün yöntemi ile yapılan dondurmalarla peksimet fırınlarından alınan mis kokulu peksimetler de İzmir'in uygar havasını yansıtan özellikler idi. Pazar günleri babamla o yıllarda İzmir'in seçkin gezinti yeri olan Bahri Baba Parkı'na giderek yahut da Kordon boyunca dolaşarak mis gibi deniz havası alırdık".

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Ailenin ticarî faaliyeti İzmir çevresinde, özellikle Urla ve Karaburun bölgesinde olduğu ve yoğun meşgale dolayısıyla kendileri ancak hafta sonlarında veya on beş günde bir İzmir'e gelebildikleri için, bir süre sonra evi de Urla'ya nakletmeyi uygun buldular ve Urla'ya taşındık.

Öğrenim Yılları

1929 yılında okula başladım. O zaman Urla'da topu topu üç ilkokul vardı. Bunlardan yalnız biri, benim devam ettiğim Birinci İlkokul beş sınıflı idi. Üçüncü sınıfı bitirenler dördüncü sınıfta bize katılırdı. O yıllarda yaratılış itibariyle çok hareketli bir çocuktum. İlkokulun başlangıç ayları bana pek sevimli gelmemiş olmalı ki, fırsat buldukça geç kaldım gerekçesi ile birkaç defa okula gitmeyi, sokaktaki çocuklarla oynadığımı hatırlıyorum. Bu durum birkaç kez tekrarlanınca, annem babama haber vermiş olacak ki, babam bir kuşluk vakti sokakta oynarken beni kulağımdan yakalayarak eve getirdi. Annem okul önlüğümü giydirip çantamı elime verdikten sonra babamın yanına koşularak okul yolunu tuttuk. Babamı hiç bu kadar hiddetli görmemişim. Bir tek kelime konuşmadan sadece yürüyorduk. Yolda bu kaçamaktan dolayı ne denli utandığımı ve babamın benimle okuluma, sınıfıma kadar gelmemesi için ona nasıl yalvardığımı bilemezsiniz. Bu durumdan o da fazlasıyla üzülmüş olmalı ki, okulun kapısına geldiğimizde, elime, okul müdürüne yazılmış bir pusula tutuşturdu. Okul müdürü Hilmi Bey, babamın arkadaşı idi. Sınıf öğretmeni Ahmet Beyi de iyi tanırdı. Ben o korku ve heyecanla doğruca sınıfa koştum. Artık ikinci derse girme zili de çalmış ve ders başlamıştı. Ben kapıdan içeri girince sınıf arkadaşlarım, derse bu kadar geç kaldığım için gülüşmeye başladılar. Ne var ki, öğretmenim Ahmet Bey çok olgun karşıladı ve "Herhâlde haylazlığın tuttu. Sakın bir daha olmasın", diyerek yerime oturmamı söyledi. Bugün hafızamda geçmişimin unutamadığım acı bir hatırası olarak yer alan bu olay, bende beklenen etkisini göstermişti. O kadar ki bundan sonra sabahları geç kalmak şöyle dursun, okul bahçesine ilk giren birkaç öğrenciden biri olmaya başladım. Daha sonraki yıllarda, ailenin çocuk eğitimine zamanında ve yerinde bilinçli olarak müdahalesinin ne kadar önemli olduğunu hatırlayarak, bu olay dolayısıyla babama ve anneme karşı beslediğim şükran duygularımın daha da derinleştiğini hissetmişimdir

İlkokulun ikinci yılını sarışın sevimli Münevver Öğretmenle, üç, dört ve beşinci yıllarını da öğretmenliğe yeni başlamış olan Feriha Barlas Öğretmenimle geçirdim. Her iki öğretmenimin de bana karşı gösterdikleri sıcak ilgi sayesinde okulun en çalışkan öğrencilerinden biri olabildim. Her akşam okuldaki çalışmalar hakkında babama bilgi vermeyi de unutmazdım. Akşamları derslerimi hazırladıktan sonra, eğer vakti varsa bir kere de babama tekrarlamak alışkanlık haline gelmişti. 1934 yılında Urla Birinci İlkokulunu birincilikle bitirdim.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

İlkokul çağında uzun saçlı idim. Babam ve annem uzun saçlı sevdiğileri için saçlarımı iki taraftan örülür, ucuna kurdele bağlanarak önden aşağıya doğru uzanırdı. Canlı, hareketli ve renkli benizde bir çocuk olduğum için öğretmenlerim bana "elma yanaklı kız" derlerdi. İlkokulda 3. sınıftan başlayarak kendini gösteren bir özelliğim de sık sık derse kalkma isteğinde oluşumdur. Öğretmenimin beni derse kaldırmadığı zamanlar boynum bükülür, hiç yoktan kendime üzüntü ederdim. Bu da belki o yaşlardaki enerji bolluğunun ve bunu kanalizasyon ihtiyacının bir belirtisi idi.

Urla, İzmir'in, onunla karşılaşılmayacak küçük bir ilçesi olmasına rağmen, sıcak bir atmosferi vardı. Mahalle sakinleri ve konu komşu arasındaki yakınlık ve dayanışma özellikle belirtilmeye değerdi. Akşamüzerleri, işten yorulan ev hanımlarının dinlenme saatlerinde, beş altı komşunun bir araya gelerek ellerindeki dantel veya nakış, işleriyle, komşulardan birinin kapısı önüne sıralanarak tokmak veya minderlere oturularak öbekler hâlinde yaptıkları sohbet toplantıları, kader tutarak söylenen maniler sanki bu ilçenin bir özelliği gibiydi. Yaz aylarında ilçede 15-20 memur ve bazı esnaf ailelerinden başka kimse kalmazdı. Yerliler evlerinin kapılarını kilitler iki buçuk, üç ay süreyle bağ evlerine göçerlerdi. Bu aylarda ilçe sokaklarında dolaşanların kulakları sadece ağustos böceklerinin ötüşleri ile çınlardı. Yaz ayları, her bir bağın bir köşesindeki "bağ damı" denilen küçük evlerde veya yeşil yapraklı mersin dallarından örülmüş, çardaklarda geçerdi. Bu aylarda bağların bulunduğu bölgeler şehir içi gibi şenlenir, geceleri domuzların bağlardaki üzümünü yemesine ve tahribine engel olmak için sürekli olarak tenekeler çalınırdı. Bu durum bağ bozumu sonuna kadar sürerdi. Bölge, yazı çok sıcak geçirdiği için, bağ sakinlerince öğle saatlerinde yılan ısıklıklarının işitildiği de olurdu. Bağlar arasında dolaşırken zaman zaman yıldırım gibi bir hışırtı ile geçen bir yılanla rastlamak işten değildi. Hatta bir iki defasında çok iyi bir avcı olan Tekir adlı kedimiz, çardağımızın önüne kadar gelen bir buçuk metre uzunluğundaki boz renkli iki yılanla birer saat cebelleştikten sonra onları cansız düşürmüştü.

O yıllarda Urla'da ortaokul bulunmadığı için benim öğrenimime İzmir'de devam etmem gerekiyordu. Bu yüzden annemle birlikte İzmir'in Servili Mescit semtinde minik bir eve taşındık. Hafta sonlarında ya biz Urla'ya gidiyor yahut da babam ve ağabeyim iş için geldiklerinde bize uğruyorlardı. Ancak, ailedeki bu bölünme uzun süre devam edemeyeceği için, bir yıl sonra ev tekrar İzmir'e taşındı ve bu durum hep devam etti. Ben altı yıllık İzmir Kız Lisesinin birinci sınıfın, o zaman şimdiki İzmir Fuarı'nın hemen alt ucunda bulunan Gündoğdu semtindeki binada başlamıştım. Müdürümüz soyadını şimdi hatırlayamadığım Haydar Beydi. Lise binası çok

---

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

sevimli ve ihtişamlı bir bina idi. Hele mis gibi kokan rengârenk güller, nadide çiçekler ve bazı gölge verici ağaçlarla süslenmiş bakımlı bahçesi sabahları ve öğle tatillerinde bize iç ferahlığı verirdi. Estetik duygularımızı ve tabiat zevkimizi beslerdi. Yalnız, Basmahane semti ile Lise arasındaki kesim, daha Yunan mezaliminden arta kalan bir yangın yeri hâlinde olduğundan, adam boyu dikenlerle kaplı idi. Fuar çalışmalarını da yeni başlamıştı. Bu kesimde Basmahane'den Gündoğdu'ya kadar açılan yeni yoldan sabah ve akşamüstleri, lacivert etekli, beyaz bluzlu, siyah çoraplı formalarımız içinde okula bir öğrenci seli halinde gelip giderdik. Bu kesimde kurulmuş olan tabakhane henüz kaldırılmadığı için, bir noktaya gelince burunlarımızı tıkamadan da geçemezdik. Yolumuz, okula yaklaştıkça dikenli patikalar arasına rastlar ve buralarda grup halinde gidiş gelişler güvenli olurdu.

Lisede bize ders veren öğretmenler çok güçlü hocalardı. Hemen hemen bütün hocalarımız da hanımdı. Türkçe, tarih, yurt bilgisi, matematik ve fen bilgisi öğretmenlerim hâlâ gözlerimin önünde canlı bir tablo gibidir. Bunlar arasında, yazı dersine gelen, zayıflığı ve titizliği yüzünden okulda mosquito (sivrisinek) diye adlandırılan Fikriye Hanımla matematik öğretmeni Fahriye Hanım çok sertti. Bana üç yıl hocalık etmiş, olan Fahriye Hanım, yanağındaki Diyarbakır çıbanı kalıntısı ve esmerce rengi ile kaşlarını çattığı zaman hepimizin içi titrerdi. Tahta başında problem çözemeyenlere karşı kullandığı "Otur sepet kafalı" azarlaması da onun yıllarca hatırlana gelen bir özelliği idi. Ancak, çok iyi bir matematik hocası idi. Verdiğini almak isterdi. Onun bu titizliğine rağmen, birkaç kişi ondan her zaman 10 almayı başarabiliydik. Hocalarımızın hepsi de genç ve zarif görünüşleri, şık giyimleri ile bizleri etkilerdi. Bunlar içinde bize yurt bilgisi dersine gelen felsefe öğretmeni bukleli sarı saçlı Neşvet Hanımın daha müstesna bir yeri vardı. Öğrenciler arasında dolaşan söylentiye göre, Reşat Nuri Güntekin, *Akşam Güneşi* adlı romanını onun için yazmıştı.

Biz ortaokul 3. sınıfa geçtiğimiz zaman, Kız Lisesi Karataş'a, Bahri Baba Parkı'nın bitişiğindeki eski Erkek Öğretmen Okulu binasına taşındı. Bu bina, kot itibarıyla caddeden epey yüksekte bulunan, bahçesine çift katlı merdivenle çıkılan bir konumdaydı. Caddeden geçen elektrikli tramvayların sesleri, Bahri Baba Parkı'na kadar geniş bir şerit hâlinde uzanan ön bahçesi ve arka bahçesini kaplayan geniş, çamlığı ile daha değişik bir özellik taşıyordu. Bu okul göçü ile birlikte Lise müdürünün de değişmiş olduğunu, Halit Beyin yerine Adana'dan Necmettin Halil Onan'ın gelmiş olduğunu, okulun açılış günü fark ettik. Yeni müdürümüzün bize okul bahçesinde yaptığı açış konuşması hepimizi fazlasıyla etkilemişti. Konuşmasından, babacan fakat eğitim ve disiplin anlayışı güçlü bir idareci olduğu anlaşılıyordu. Bu durumu daha sonraki aylar ve yıllarda daha belirgin olarak görebildik.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Hepimiz gibi benim de öğrencilik hayatımı süsleyen, ona renk katan çeşitli anılarım olmuştur. Bir kere hemen belirtmek isterim ki, daha önce de işaret ettiğim gibi, öğretmenlerimiz bilgi ve kişilik yönünden bizlerin bugüne ulaşmamızda büyük katkıları olan değerli hocalardı. İçlerinde de altı yıllık öğrenim süresince bizlere beş veya altı yıl boyunca öğretmenlik etmiş olanlar ve dolayısıyla öğrencilerini yakından tanıyanlar vardı. Esasen sınıflarımız da 40-42 kişiden fazla değildi. Tarih hocamız ve Müdür Yardımcısı Saadet Berkol ve Meliha Çınar, biyoloji ve jeoloji hocamız Samiye Berköz, edebiyat hocamız Ahter Onan ve Münife Baran diğer sınıflara giren Esat Çınar, aynı zamanda güçlü bir hatip olan felsefe hocamız Hüseyin Kâzım Gürpınar, zaman zaman değişen matematik, kimya ve fizik hocalarımız unutulmayacak isimlerdendir. Ara sıra derste, kendisini çok sevdiğimiz bazı hocalara nazlandığımız da olurdu. Bir defasında yazılı sınavda çalاکalem yazdığım için, yazımı okumakta zorlanan tarih öğretmenim Saadet Hanım, bir notumu kırarak bana 9 verdi diye küsmüş ve sınıfta sorulan sorulara cevap vermek üzere hiç parmak kaldırmaz olmuştum. Bunun farkına varan hocam, ders sonunda bir üzüntüm mü olduğunu anlamak üzere beni öğretmenler odasına götürdüğünde, gözlerimden yağmur tanesi gibi boncuk boncuk yaşlar dökülmeye başlamıştı. Sebebini öğrenen diğer bazı hocalarım, birer not da biz kıralım da bu tatlı ağlayışını seyredelim diyerek bana takılır olmuşlardı. Demek ki, o yaşların psikolojisinde insanın değer yargıları çok duygusal olabiliyor ve hayatın genel çizgisinde önemsiz sayılabilecek ayrıntıları kendisine dert edinebiliyordu. Bugün böyle bir çocukluğu nasıl yapabildiğime hâlâ şaşarım.

Bizim sınıfımızı oluşturan C şubesi, çalışanları bol, fakat yaramazca bir sınıftı. Onun için ara sıra içimizde idareyi sıkıntıya sokan muziplikler düşünenler de olurdu. Bir defasında lise ikinci sınıfta iken, boykot niteliğindeki bir davranış neredeyse başımıza büyük bir iş açacaktı. Hedef alınan İngilizce hocamız Mr. Henry Hornstein, İngiliz-Alman karışımı cüsseli bir beydi. Gençliğinde futbol oynarken bir kaza geçirdiği için bir ayağında sakatlık vardı. Bu yüzden aksak yürür, topuğundan yukarıya uzanan mahmuzlu bir ayakkabı giyer ve baston taşırdı. Almanca şubelerine de Almanca dersi verirdi. Bizleri iyi yetiştirmek düşüncesi ile olacak ki, sınıfta hep İngilizcenin grameri ve edebiyat tarihi ile ilgili şapografâ basılmış, uzun metinler dağıtırdı. Edebiyat tarihlerinden aktarılmış, olan bu metinler bize ağır geldiği, anlamlarını iyi kavrayamadığımız ve ezberlemekten başka çıkar yol kalmadığı için epey zorlanırdık. Bunda hocamızın hiç Türkçe bilmemesinin de payı vardı. Bu duruma tepki gösteren beş on arkadaşımız hocayı boykot için o gün derse kalkmama karan vermişler; sınıfı da bu bakımdan sıkı bir başkuya almışlardı. Sınıfımızda Amerikan Kolejinden geldikleri ve İngilizceleri çok

---

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

iyi olduğu için dersten muaf olup yalnız karne öncesinde sınava giren birkaç arkadaşımız da vardı. İzmir Valisi Fazlı Güleç'in kızı Altıntaş Güleç de bizim sınıfımızda idi. Sessiz, fakat zeki ve çok başarılı bir arkadaşımızdı. Üstelik çok cana yakındı. O gün müzakere günü olduğu için İngilizce hocası derse kalkması gerekenleri birer birer tahtaya çağırıyordu. Ancak, kimin numarası okunsa, o öğrenci ayağa kalkarak derse hazır olmadığını ve tahtaya gelebileceğini söylüyordu. Bu durum 15-20 öğrencide tekrarlanınca, hoca bir şeyler sezindi ve sınıfın en iyi İngilizce bilenlerini çağırdı. Onlar da derse kalkmak istemeyince sınırdan yüzü pancar gibi kızaran hocamız "Girls, what is the meaning of this behaviour?" (Bu davranışın anlamı nedir?) diyerek soluğu Müdürlükte almıştı. Beş on dakika sonra bir de baktık ki, İzmir Valisi, Maarif Müdürü, Okul Müdürü ve bütün muavinler sınıfımıza damlamışlardı. Okul Müdürü Necmettin Halil Onan ve Vali Bey, bu davranışa tasdikname verileceğini ihtar eden acı birer konuşma yapınca hepimizde şafak atmıştı. Gençliğin verdiği bir macera arayışı ve üç beş arkadaşımızın tahriki ile hocamıza karşı sınıfça başlatmış olduğumuz hareket sona ermiş, verilen nasihatler artık kulağımıza küpe olmuştu. Çok şükür ki, V/C sınıfında geçen bu olay üç beş gün sonra unutulmuş ve İngilizce hocası ile sınıf arasındaki saygı ve sevgiye dayanan ilişki, okulu bitirinceye kadar süregelmiştir. Esasen lisemiz, eğitim-öğretim ve disiplin bakımından her yerde örnek gösterilen bir okuldu.

Bizler son sınıfa geçince artık ders dışı etkinliklere de katılıyorduk. Bunların başlıcaları her 15 günde bir sosyal konularda verilen konferanslardı. Konuşmacıları öğretmenlerimiz seçiyordu. Seçilen öğrenci, konferans için gerekli hazırlık ve incelemeleri yaparak, lisenin büyük konferans salonunda bütün okulun öğrencileri karşısında konuşmasını yapıyordu. Ayrıca, belirli günlerde edebi şahsiyetler için toplantı düzenlenmesi ve şiirler okunması da olağandı. Toplantı ve konferanslarda görev alan ve bu görevi başarıyla yerine getirebilmenin kıvancını yaşayan öğrencilerden biri de bendim. Okulumuzda hatırı sayılır temsiller de verilirdi. Bunlar içinde en ünlüsü W. Shakspeare'in *Hamlet* adlı dramının temsili olmuş ve o zaman İzmir basınında büyük yankı uyandırmıştı.

Üniversite Yılları

1940 Haziranında bitirme ve olgunluk sınavlarını başarı ile vererek İzmir Kız Lisesinden "Pekiyi" dereceleriyle mezun oldum. 1940-41 ders yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne girdim. Fakülte, Evkaf Apartmanı'ndan Sıhhiye'deki görkemli binasına yeni taşınmıştı. O yıllar, İkinci Dünya Savaşı'nın çok çetin ve karanlık yılları olduğu, İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde de daha öğrenci yurtları

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve
Hayatından Görüntüler

---

bulunmadığı; hatta bir Ankara odasını bile bulmak şans sayıldığı için, ailem beni yalnız başıma yüksek öğrenime göndermek istemedi. Ayrıca, bütçe imkânlarını da hesaba katmak gerekiyordu. Bu konuda en büyük endişeyi annem gösteriyor; o günün elverişsiz şartları içinde öğrenime bir süre ara vererek beklememi istiyordu. Tek destekçim rahmetli babamdı. Onlar evde beni gönderip göndermeme hesabı yapadursunlar, ben isteksiz olarak katıldığım Gazi Eğitim Enstitüsünün yazılı sınavını kazandığım için, sözlüsüne girmek üzere Ankara'ya gelmiştim bile. Bu arada imdadıma Ankara'da oturan ve babamın halazadesi olan Askeri Fabrikalar Başhekimisi Dr. Ahmet Ali Bey amcamla eşi Hikmet yengem yetiştiler. Aileme yazdıkları mektuplar ile hiçbir endişeye yer olmadığını, evlerinin elverişli olduğunu ve beni evlerinde misafir edebileceklerini kesin bir dille bildirerek itirazları önlediler. Benim de hemen Fakülteye kaydımı yaptırdılar. Bugün diyebilirim ki, o yılların, geceleri karartmaların da hüküm sürdüğü sıkıntılı döneminde üniversite tahsilimi amcam ve yengemin gösterdiği bu yakınlığa borçluyum. İkinci yıldan itibaren de annem yanıma geldi ve birlikte oturmaya başladık.

Trenle Ankara'ya ilk geldiğimde, İzmir gibi denizli ve yemyeşil bir şehirden sonra burası bana bomboş görünmüştü. Ancak, içinde kaldıkça ve sosyal ilişkilere girdikçe Hükümet merkezi olmanın sağladığı bir avantaj olarak İstanbul'dan aktarmalı aydın bir havasının olduğu da hemen göze çarpıyordu.

Fakülte'deki öğrenimime de bölümümü ve hocalarımı severek devam etmişimdir. Bugün hepsi de Tanrı'nın rahmetine kavuşmuş olan İbrahim Necmi Dilmen, Tahsin Banguoğlu, Besim Atalay, Abdülbaki Gölpınarlı, Necmettin Halil Onan, Necati Lügal, Ferit Kam, Pertev Naili Boratav, W. Ruben, W. Eberhart, Suut Kemal Yetkin, Abdülkadir İnan, Saadet Çağatay, Fuat Köprülü, Akdes Nimet Kurat, Şinasi Altundağ, Enver Ziya Karal, Bekir Sıtkı Baykal gibi bilim dünyasında ün yapmış değerli hoca ve profesörler elinde yetişmek bizim için büyük bir şanstı. Arkadaşlarımızla da aramızda sıkı bir kaynaşma vardı. Esasen bizim dönemimiz 14 kişiden oluşuyordu. Bölüm başkanımız rahmetli Prof. Dr. Tahsin Banguoğlu, zekâsı ve bilimsel yeteneği dışında aynı zamanda çok iyi bir öğretici, çok iyi bir yöneticiydi. Bizlere karşı yakın ilgi gösterir, seminer kütüphanesinde sık sık yanımıza gelerek çalışma konularımızla yakından ilgilenir, daha başarılı olabilmemiz için epey zaman ayırarak aydınlatıcı açıklamalar yapardı. Gramer dersini diğer bölüm öğrencileri de katıldığı için, Fakültenin büyük Abdülhak Hamid dershanesinde yapardık. Fakat yalnız Türk Dili ve Edebiyatı öğrencileri ile yapılan "Türk Lehçeleri" dersinde, ders saatleri belirli sınırların çok üzerine taşar, saatlerin nasıl geçtiğini fark edemezdik. İleride doktora ve uzmanlık alanımı seçişimde rahmetli hocamın büyük etkisi olmuştur.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve
Hayatından Görüntüler

Ankara içinde bizi ilgilendiren konferanslar, toplantılar ve kültürel faaliyetler olduğu zaman, hocalarımızla birlikte katılır, onları takip ederdik. Her cumartesi Halk Evleri Genel Merkez binasında çok yararlı kültürel toplantılar düzenlenirdi. Bu dönemde T. Banguoğlu Hocamızın önderlik ettiği çalışmalarından biri de Ankara Radyosundaki örnek şiir saatleri idi. Her hafta 35-40 dakikalık bir program içine alınan bu saatte, hocamız, dil ve edebiyatımızın doruğunda yer almış, edebi şahsiyetlerden biri üzerinde konuşma yapar, sonra da dört beş öğrenciden oluşan bizler birer ve ikişer şiir okurduk. Şiirlerin çok iyi okunabilmesi, vurgu ve tonlarının iyi ayarlanabilmesi için hocamızla okuma denemeleri de yapardık. Ünlü şairimiz Yahya Kemal'i ilk defa görme ve onunla tanışma fırsatını da burada bulmuştuk.

Fakülte içinde Bölümümüzce düzenlenen edebi faaliyetler önemli bir yer tutar ve Fakülteye dinamizm katardı. Ali Şir Nevai, Namık Kemal, Servet-i Fünun Devri vb. edebi şahsiyetlerinin doğum ve ölüm yıl dönümleri dolayısıyla düzenlenen toplantılar, sazlı, sözlü halk edebiyatı günleri çok kalabalık ve etkili olurdu. Bu yıllarda İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun yönetimindeki bir orta oyununda zenne rolüne çıktığımı da hatırlıyorum. İlk kalem tecrübem de 1942 yılında Sinekli Bakkal romanı hakkındaki bir konuşmamın ilgi çekici bulunarak *Yücel Mecmuası'nda* yayımlanması ile başlar. Halide Edip Adıvar'ın Sinekli Bakkal romanına ödül verilmesi dolayısıyla, Fakültemizde yapılan fakülteler arası bir açık oturumda yaptığım mütevazı bir konuşma, toplantı yöneticisi Prof. Dr. Orhan Burian tarafından beğenildiği için yayımlanması uygun bulunmuştu. Böyle bir davranış, benim gibi daha fakülte sıralarında okuyan bir öğrenci için şüphesiz bir teşvik niteliği taşıyordu.

1943 yılında T. Banguoğlu Hocamız milletvekili seçildiği için öğretim görevinden ayrıldı ve Bölüm Başkanlığına önce Prof. Dr. Pertev Naili Boratav, daha sonra da Prof. Dr. Necmettin Halil Onan getirildi. Necmettin Halil Onan da zarafeti, ciddiyeti ve adilâne yönetimi ile bölüm öğretim üyelerinin de öğrencilerinin de sevgi ve saygısını kazanmış bir hocamızdı. Çeşitli konulardaki edebi ve kültürel faaliyetler bu dönemlerde de devam etmiştir.

1944 yılında Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü "Pekiyi" derece ile bitirdim. Fakat daha mezun olmanın sevincini tadamadan yakalandığım zehirli sıtma (tropika) ve para tifo karışımı hastalık, 1944 yazında neredeyse beni ölümün pençesine sürüklüyordu. Çok şükür ki Tann'ın yardımı ve itinalı bir tedavi ile hayatım kurtulabildi.

1944 yılı sonbaharında Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanlığının müracaatı ile bölümümde Türk Dili İlmî Yardımcılığına atandım. 1.1.1945 tarihinden itibaren artık alanımdaki meslekî çalışmalara başlamış bulunuyordum."

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Prof. Dr. Osman Fikri Sertkaya'nın izlenimleri

"Ben, Prof. Dr. Zeynep Korkmaz'ı 60'lı yılların ortalarında tanıdım. 1964-1965 ders yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne kaydolmuştum. 1965 yılının başlarında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü ziyaret ettim. Arkadaşlığı ve dostluğu ile her zaman övündüğüm değerli meslektaşım Hamza Zülfiyar ile tanıştım. Hamza Beyin delaleti ile bölümün dil hocaları Prof. Dr. Saadet Çağatay, Prof. Dr. Hasan Eren, Prof. Dr. Vecibe Hatiboğlu ve Prof. Dr. Zeynep Korkmaz'ı tanıdım ve bu hocaların kitap ve makalelerini de takip ettim.

Ancak Zeynep Korkmaz ve eşi Mehmet Korkmaz'ı daha yakından tanımam 70'li yıllarda olmuştur. Milletler Arası Türkoloji Kongreleri dolayısıyla Zeynep Hanımın ilmî mesaisini yakından izleme imkânı buldum. Bu arada 1984 yılında kaybettiğimiz eşi Mehmet Korkmaz Beyefendiyi de rahmetle yâd etmeden geçemeyeceğim. Espirili, neşeli, sevecen bir adamdı. Çok iyi dost olduk. Korkmaz çifti beni üçüncü oğulları olarak kabul etti.

Zeynep Korkmaz'ın üniversite dışındaki ilmî çalışmalarını Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü ve özellikle Türk Dil Kurumunda çok yakından takip ettim. TDK Yürütme Kurulunda yan yana oturmamız, Bilim ve Uygulama Kol çalışmalarının çoğunda, müşterek çalışmalarımız esnasında, müşahede ettiğim özelliklerinin başında pratik zekâsı gelmektedir. Zeynep Korkmaz konuya çok çabuk intikal eden, konunun âdeta püf noktasını yakalayan ve onu güzel bir şekilde yorumlayan bir yeteneğe sahiptir. Bu yüzden bana göre Türkoloji'de son otuz yılda, ilmî çalışmaları ile yurt içinde ve dışında temayüz ederek başarılı olduğunu gördüğüm iki kadın araştırmacıdan birisidir. (Diğeri merhume Dr. Emel Esin idi.)

Korkmaz'ın diğeri yönü de idareciliğidir. Türk Dil Kurumu dışında, özellikle Yüksek Öğretim Kurumundaki çalışmaları esnasında kendisinden yardım isteyen herkese, kanunların el verdiği ölçüde destek olmuştur. Bu çalışmalar esnasında da Türkoloji ilmine büyük katkı sağlamıştır.

Bütün bunlar dışında, meslek hayatı boyunca yetiştirdiği bilim adamları ile bugün yurdun dört bir köşesinde bir meslek adamı olarak başarı ile hizmet vermekte olan yüzlerce öğrencisinin yetişmesindeki emek ve katkı da Zeynep Korkmaz'ın şeref hanesine kaydedilecek hususlardan birisidir.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

**PROF. DR. ZEYNEP KORKMAZ'IN BAŞLICA
YAYINLARI****

A. KİTAP HALİNDEKİ YAYINLARI

1. *Güney-Batı Anadolu Ağzları Ses Bilgisi (Fonetik)*, AÜ DTCF Yayınları: 114, Türk Dili ve Edebiyatı Serisi: II, Ankara 1956, XI+125 s., 2. baskı, TDK yay. Nu.: 583, Ankara 1994.
2. *Fuzuli'nin Dili Hakkında Notlar* (S. Olcay'la birlikte), AÜ DTCF yayınları: 118, Ankara 1956,49 s.
3. *Türkçede Eklerin Kullanılış Şekilleri ve Ek Kalıplaşması Olayları*, AÜ DTCF yayınları: 124, Türk Dili ve Edebiyatı Serisi: 19,1. baskı Ankara 1962; 2. baskı Ankara 1969, 92 s.; 3. baskı TDK yay. Nu.: 598, Ankara 1994.
4. *Türk Dilinin Tarihi Akışı Işığında Atatürk ve Dil Devrimi*, AÜ DTCF yayınları: 147, Ankara 1963, IX+85 s. (1967 Yılı Bilim Eserleri Yunus Nadi Armağanı birinciliğini kazanmıştır.)
5. *Nevşehir ve Yöresi Ağzları*, I Cilt: Ses Bilgisi (Phonétique), AÜ DTCF yayınları: 142, Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Enstitüsü Sayı: 1, Ankara 1963 XV-227 s; 2. baskı, Ankara 1977; 3. baskı TDK yay. Nu.: 582, Ankara 1994.
6. Sadri'd-din Şeyhoğlu, *Marzubânnâme Tercümesi*, Giriş-İnceleme-Metin-Sözlük-Tıpkıbasım, AÜ DTCF yayınları: 219, Ankara 1973, 468+137 s.
7. *Cumhuriyet Döneminde Türk Dili*, AÜ DTCF yayınları: 251, Ankara 1974,129 s.
8. M. Kemal Atatürk, *Nutuk*, bugünkü dille yayıma hazırlayan: Zeynep Korkmaz, Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Kutlama Koordinasyon Kurulu, Ankara 1984, XVI+638 s.; yeni baskıları: AKD-TYK Atatürk Araştırma Merkezi yayını, Ankara 1991, 1994, 1995, 1998, 2000, 2001, 2004, 2008, 2009. 638 s.
9. *Grammer Terimleri Sözlüğü*, AKD TYK Türk Dil Kurumu yay., Ankara 1992, XVII+212 s.

** Bu bölüm, *Zeynep Korkmaz Armağanı*, (Türk Dil Kurumu Yayınları: 853. Ankara 2004) adlı eserin 25-45. sayfalarından iktibas edilmiştir. 2004 yılından sonraki yayınlar ilave edilmiştir.

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve
Hayatından Görüntüler

---

10. *Atatürk ve Türk Dili I (Belgeler)*, AKDITYK Türk Dil Kurumu yay., Ankara 1992, XXII+567 s.
11. *Bartın ve Yöresi Ağzları* (II. Bölümde yer alan 15 ve 16 numaralı yayınların birleştirilmesi ile), AKDITYK TDK yayını: 584, Ankara 1994, 63 s.
12. *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*, AKDITYK Türk Dil Kurumu yay., Ankara 1995, I. C. 959 s.; H. C. 447 s. (Yerli ve yabancı bilimsel dergilerdeki yazıların toplu hâlde basılması ile oluşmuştur.)
13. *Atatürk ve Türk Dili II (Belgeler)*, 2 (A. B. Ercilasun - K. Yetiş - S. Sakaoğlu ve Z. Kerman ile birlikte), Türk Dil Kurumu yay., Ankara 1997, 831 s.
14. *Türkiye Türkçesi Grameri*, AKDITYK Türk Dil Kurumu yay., Ankara 2003, CXVI+1224 s., 3. baskı 2009
15. *Grammer Terimleri Sözlüğü*, Genişletilmiş 2. baskı, AKDITYK Türk Dil Kurumu yay., Ankara 2003, XXIV+296 s., 3. Ankara 2007
16. *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*, III. Cilt, AKDITYK Türk Dil Kurumu yay., Ankara, 2007
17. *Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri* (İ. Parlatır, A. Ercilasun, H. Zülfiyar, T. Gülensoy, N. Birinci ile birlikte) 6. baskı, Yargı Yayınevi, Ankara 2003; 7. ve 8. baskı, Ekin Kitabevi, Ankara, 2005, 2007, 552 s.
18. *Prof. Dr. Sadettin Buluç'un Makaleleri*, Yayına hazırlayan: Prof. Dr. Zeynep Korkmaz, AKDITYK, Türk Dil Kurumu yay., Ankara 2007, 514 s.

**B. ARAŞTIRMA YAZILARI VE YAYINLARIN YILLARA
GÖRE SIRALANMASI**

I. 1946-1995 YILLARI ARASI YAYINLAR LİSTESİ¹

1946

- 1 "S. Çağatay, Altun Yaruk'tan İki Parça Hakkında"
DTCFD, C IV/2 (1946), s. 222-227.

---

¹ Bu Listede gösterilen 1946-1995 yılları arasındaki makaleler Türk Dil Kurumunca 1995 yılında *Türk Dili Üzerine Araştırmalar I-II* (C. I, 959 s.; C. Ü, 476 s.) adlı eserde bir araya getirilerek ve sınıflandırılarak yayımlanmıştır.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

1948

2. "Ahundov Gürgenli, " Kemine" Hakkında", *DTCFD*, C. VI/1-2, 1948, s. 73-78.

1953

3. "Batı Anadolu Ağzlarında Aslı Vokal Uzunlukları Hakkında", *TDAY-Belleten* 1953, s 197-203.

1956

4. "Fuzulî'nin Dilindeki Fonetik ve Morfoloji Özelliklerine Dair", *Fuzulî'nin Dili Hakkında Notlar*, DTCF yay., Nu.:118, Ankara 1956, s. 1-31.

1959

5. "Türkçede -acak/-ecek Gelecek Zaman (Futurum) Ekinin Yapısı Üzerine", *DTCFD*, XVII/1-2 (Mart-Haziran 1959), s. 159-168.

1960

6. "Türkiye Türkçesinde "İktidar" ve "İmkân" Gösteren Yardımcı Fiiller ve Gelişmeleri", *TDAY-Belleten* 1959, (1960), s. 107-124.

7. "İzmir Kitaplıklarında Eski Anadolu Türkçesine Ait Birkaç Değerli Yazma" *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, VIII/3-4, Ankara, 1960, s: 40-51.

8. "Türk Dilinde + ça Eki ve Bu Ek ile Yapılan İsim Teşkilleri Üzerine Bir Deneme", *DTCFD*, XVII/3-4 (Eylül-Aralık 1960), s. 275-358.

9. "Türkçede Ek Yığılması Olaylarının Meydana Gelişi Üzerine", *TDAY-Belleten* 1960, s. 173-180.

1961

10. "Zur Ableitung der türkischen Postposition *uçun ~ için ~ için usw.*", *UAjb*, XXXIII 1-2, s. 98-100.

11. "Bir Fransızca Kelimenin Türkçe ile İlgisi Üzerine", *Türk Dili*, X/119, Ağustos 1961, s. 821-823.

12. Banguoğlu, Tahsin, *"Türk Grameri, I. Bölüm: Ses Bilgisi*, TDK yay., Sayı:177, Ankara 1959, 306 s., Üzerine", *DTCFD*, XVII/3-4, (Temmuz-Ekim-Aralık 1959), Ankara 1961, s. 655-659.

Turkish Studies

1962

13. "Türkçede ok/ök Kuvvetlendirme (Intensivum) Edatı Üzerine", *TDAY-Belleten* 1961 (1962), s. 13-29.

14. "Uçun-üçün-için" vb. Çekim Edatlarının Yapısı Üzerine", *TDAY-Belleten* 1961, (1962), s. 31-35.

1964

15. "Bartın ve Yöresi Ağızları Üzerine", *Türkoloji Dergisi*, 1/1 (Ankara 1964), s.103-141.

1965

16. "Bartın ve Yöresi Ağızlarındaki Lehçe Tabakalaşması", *Türkoloji Dergisi*, II/1 (Ankara 1965), s. 227-249. (İkinci baskı, Ankara 1969, s. 265-287).

17. "Türkiye Türkçesindeki *-madan/-meden*, < *-madın/-medin* Zarf-fiil (Gerundium) Ekinin Yapısı Üzerine", *Türkoloji Dergisi*, III/1 (Ankara 1965), s. 259-269. (İkinci baskı, Ankara 1969, s. 297-307).

18. "Eski Anadolu Türkçesindeki *~van / ~ven*, *-vuz l -viiz* Kişi ve Bildirme Eklerinin Anadolu Ağızlarındaki Kalıntıları", *TDAY-Belleten* 1964, (Ankara 1965), s. 43-65.

1966

19. "Türkçedeki *-arak / -erek* Zarf-fiil (Gerundium) Ekinin Yapısı Üzerine", *Reşid Rahmeti Arat için, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü yay.:* 19, s. 331-335.

20. "Kâbus-nâme ve Marzubân-nâme Çevirileri Kimindir?", *TDAY-Belleten* 1966, s.167-178.

21. "Türkçede *-l* eki *{-al / -el, -il / -il, -ul / -ül, -sal / sel}*", *Türk Dili*, XVI/181 (1 Ekim 1966), s. 24-32. İkinci yayımı için bk. *Dil Bilgisi Sorunları*, TDK yay.:. 356, Ankara 1972, s. 72-83.

1967

22. "Türkçede *-l* eki II *{-al / -el, -il / -il, -ul / -ül, -sal / sel}*", *Türk Dili*, XVI/187 (1 Nisan 1967), s. 514-518. İkinci yayımı için bk. *Dil Bilgisi Sorunları*, TDK yay.:. 356, Ankara 1972, s. 84-95.

23. "Türkçede *-l* eki III *{-al / -el, -il / -il, -ul / -ül, -sal / sel}*", *Türk Dili*, XVI/188 (1 Mayıs 1967), s. 635-642. İkinci yayımı için bk. *Dil Bilgisi Sorunları*, TDK yay.:. 356, Ankara 1972, s. 96-108.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

24. "Kâbus-nâmenin İkinci Basılışı Dolayısıyla". *Türk Dili*, XVI/188 (1 Mayıs 1967), s. 664-667.

1968

25. "Hüseyin Baykara Adına Yazılmış Çağatayca Yusuf ve Züleyhâ Mesnevîsinin Tanınmayan Bir Yazması ve Eserin Yazarı", *Türkoloji Dergisi*, III/1 (Ankara 1968), s. 8-48.

26. "Reşid Rahmetî Arat, Eski Türk Şiiri", Türk Tarih Kurumu yayınlarından, VII. Seri, Nu.: 45, Ankara 1965, XII+506 s., *Türkoloji Dergisi*, III, s. 143-149.

27. "Agah Sırrı Levent, Ali Şir Nevaî, I. Cilt: Hayatı, Sanatı ve Kişiliği, TDK yayınlarından Sayı: 239, Ankara 1965, XII-306 s.; Ü. Cilt: Divanlar, 4 Türkçe, 1 Farsça divan, TDK yayınlarından Sayı: 244, Ankara 1966, VII+272 s.; III. Cilt: Hamse, TDK yayınlarından Sayı: 253, Ankara 1967", *Türkoloji Dergisi*, III/1, s. 149-156.

28. "Dr. Heinz Kristinus, die Deutschen Verben mit Praepositionen Und ihre Wiedergabe im Türkischen", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi yayım, 193-175, (Ankara 1965), XIII+450, s., *Türkoloji Dergisi*, 111/1, s. 156-159.

29. "Eski Anadolu Türkçesinin İki Ürünü ve Yazarları Üzerine", XI. *Türk Dil Kurultayı'nda Okunan Bilimsel Bildiriler* 1966, Ankara 1968, s.17-27.

30. "Eski Bir Kudurî Çevirisi", XI. *Türk Dil Kurultayı'nda Okunan Bilimsel Bildiriler* 1966, Ankara 1968, s. 225-231.

1969

31. "-asi/-esi Gelecek Zaman İsim-Fil (Participium) Ekinin Yapısı Üzerine", *TDAY-Belleten* 1968, Ankara 1969, s. 31-38.

32. "Türkiye Türkçesinin ki Bağlama ve Şüphe Edatları Arasındaki Yapı ve Görev Ayrılığı", *Necati Lugal Armağanı*, Ankara 1969, s. 389-395.

33. Reşid Rahmeti Arat, Eski Türk Şiiri, Türk Tarih Kurumu yayınlarından, VII; Seri, Nu.: 45, Ankara 1965, XII+506 s., *Oriens XXI-XXII* (1968-1969), s. 466-470.

1970

34. "Altaistische Forschungen in der Türkei", *Ankara Üniversitesi Yıllığı / Annales de l'Universite d'Ankara*, X, (1964), Ankara 1970, s. 49-64.

1971

35. "Wer ist der Übersetzer Qâbûs-nâme und der Marzubân-nâme",

---

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Studia Turcica, Budapest 1971, s. 259-266.

36. "Eski Anadolu Türkçesinde Asli Ünlü (Vocal) Uzunlukları", *DTCFD*, XXV/3-4, (1968), Ankara 1971, s. 49-66.

37. "Die Ursprünglichen Vokallängen im Altanatolischen Türkisch", *DTCFD*, XXV/3-4, (1968), Ankara 1971, s. 67-84.

38. "Sadrud-dîn Şeyhoğlu ve Marzubân-nâme Tercümesi", *İran Şehinşahlığı'nın 2500. Kuruluş Yılı Dönümüne Armağan*, Milli Eğitim Bakanlığı yayınları, İstanbul 1971, s. 249-276.

39. "Anadolu Ağızlarının Etnik Yapı ile İlişkisi Sorunu", *TDAY-Belleten* 1971, s. 21-32.

40. "Die Frage der Verhältnisses der Anatolischen Mundarten zu ihrer ethnischen Struktur", *TDAY-Belleten* 1971, s. 33-46.

1972

41. "Necmeddin Halil Onan ve Türk Diline Hizmeti", *Türkoloji Dergisi*, IV/1 (Ankara 1972), s. 37-79.

42. "Dilde 'Doğal Gelişme' ve 'Devrim' Açısından Türk Dil Devrimi", *Türkoloji Dergisi*, IV/1, s. 97-114.

43. "Kaşgarlı Mahmut ve Oğuz Türkçesi", *Türk Dili*, 253, (*Divanü Lugat-it Türk Özel Sayısı*, 1 Ekim 1972), s. 3-19.

1973

44. "Das Oghusische im XIII. Jahrhundert als Schriftsprache", *CAJ*, XVII/2-4, (Proceedings of the 15th Meeting of the Permanent International Altaistic Conference 7-12 August 1972), 1973, s. 294-303.

45. "Selçuklular Çağı Türkçesinin Genel Yapısı", *TDAY-Belleten* 1972, Ankara 1973, s. 17-34.

46. "Yunus Emre ve Anadolu Türkçesinin Kuruluşundaki Yeri", *Türkoloji Dergisi*, VI/1 (Ankara 1973), s. 13-19.1974

47. "Cumhuriyetin 50. Yılı Dönümü Dolayısıyla Köktürk Yazıtları'ndan Atatürk'ün Gençliğe Hitabesine", *Cumhuriyetin 50. Yılı Dönümünü Anma Kitabı*, Ankara Üniversitesi, DTCF yay.; Nu.: 239, Ankara 1974, s. 57-66.

48. "Ağız Araştırmaları ve Folklor", *I. Uluslar arası Folklor Semineri Bildirileri*, Ankara 1974, s. 126-130.

49. "Die Frage des Verhältnisses der Anatolischen Mundarten zu ihrer ethnischen Struktur", *Sprache, Geschichte und Kultur der Altaischen*

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Völker, Protokollband der XII. Tagung der Permanent International Altaistic Conference 1969 in Berlin, Berlin 1974, s. 341-352.

50. "Eski Türkçedeki Oğuzca Belirtiler", *Türkoloji Dergisi*, VI/1 (Ankara 1974), s. 15-30.

51. "XI-XIII. Yüzyıllar Arasında Oğuzca", *TDAY-Belleten* 1973-74, Ankara 1974, s. 41-48.

1975

52. Prof. Dr. Ahmet Caferoğlu ve Mesleki Kişiliği", *Caferoğlu ve Mansel Anma Töreni*, (25 Mart 1975, Hacettepe Üniversitesi), Ankara 1975, s. 3-8.

53. "Prof. Dr. Ahmet Caferoğlu ve Mesleki Şahsiyeti", *Türk Kültürü*, XIV/157 (Kasım 1975), s. 31-36.

1976

54. "Eski Anadolu Türkçesi Üzerindeki Araştırmaların Bugünkü Durumu ve Karşılaştığı Sorunlar", *Studi Preottomani e Ottomani, Atti del Convegno di Napoli* (24-26 settembre 1974), Napoli 1976, s. 143-152.

55. "Cumhuriyet Döneminde Bir Kültür Dili Olarak Türkçe", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi 50. Yıl Konferansları*, Ankara 1976, s. 67-78.

56. "Halk Etimolojisi ve Folklor", *I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, I. cilt: Genel konular, Ankara 1976, s.185-194.

57. "Mercimek Ahmed (Mercimek Ahmed ibn İlyas)", *Türk Ansiklopedisi*, Cilt XXIV, Ankara 1976, s. 3a-4b.

58. "Anadolu Ağzları Üzerindeki Araştırmaların Bugünkü Durumu ve Karşılaştığı Sorunlar", *TDAY-Belleten* 1975-1976, Ankara 1976, s. 143-172.

59. "Yeni Bir Yapma Dile Doğru mu?", *Millî Kültür*, Yıl: 1, Cilt: I, Sayı: 1, (Kasım 1976), s. 20-22.

1977

60. "Eski Anadolu Türkçesi Üzerindeki Araştırmaların Bugünkü Durumu ve Karşılaştığı Sorunlar", *Türkoloji Dergisi*, VII, Ankara 1977, s.13-22.

61. "Yine Dil Davası Üzerine", *Millî Kültür*, Yıl: 1, Cilt: I, Sayı: 3, (Mart 1977), s. 67-68.

62. "Türkçeyi Özleştirme Çalışmalarında Dilimize Nasıl İşleklilik Kazandırılabilir?", *Millî Kültür*, Yıl: 1, Cilt: 1, Sayı: 6 (Haziran 1977), s. 17-24.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

63. "Asıl Üzüntü Verici Olan Gerçeklere Karşı Direnmek ve Kulakları Tıkamaktır", 28 Temmuz 1977 tarihli *Cumhuriyet* (gazetesi), tartışma sütunu.

1978

64. "Dili Özleştirme Çalışmaları ve Metotsuz Yaklaşım", *Türk Kültürü*, XVI/185 (Mart 1978), s. 271 (15)-277 (21).

1979

65. "Eski Osmanlı Kaynaklarının Yayımında Transkripsiyonla İlgili Değerlendirmeler", *Türkoloji Dergisi*, VII/1 (Ankara 1979), s. 67-77.

66. "Bir Tanıtma Yazısı Üzerine", *Türkoloji Dergisi*, VII/1, s. 459-478.

67. "Bedriye Atsız-Hans Joachim Kissling, Sammlung Türkischer Redensarten", Otto Harrassowitz, Wiesbaden 1974, 186 s., *Türkoloji Dergisi*, VIII/1 (Ankara 1979), s. 485-489.

68. Marzubân-nâme Tercümesinin Yeni Bir Nüshası ve Getirdikleri", I. Milletler Arası Türkoloji Kongresi (İstanbul, 15-20 X.1973), Tebliğler, 2 C. Türk Dili ve Edebiyatı, İstanbul, 1979, s. 334-340.

69. "Mehmet Akif Ersoy ve Türkçe", *Mehmet Akif Ersoy, Fikirleri ve Tesirleri Sempozyumu* (27-28 Aralık 1976), Hacettepe Üniversitesi yayınları, Ankara 1979, s. 255-264.

1980

70. "Eski Anadolu Türkçesindeki İmla-Fonoloji Bağlantısı Üzerine Notlar (Zabîleşke o fonoloşkom pravopisu u staroanadolskom turskom)", *Prilozi Orijentalnu Filologiju*, XXX, Sarajevo 1980, s. 247-269.

71. "Batı Anadolu Ağzlarında Yazı Dilinden Ayrılan İsim Çekimi Ekleri ve Fonologie-Morphologie Bağlantısı", *Birinci Milli Türkoloji Kongresi*, (İstanbul, 6-9 Şubat 1978), Tebliğler, İstanbul 1980, s. 29-41.

72a. "Atatürk ve Türk Dili", *Siyasi ve Sosyal Araştırmalar Vakfı, "Türk Dili" Semineri*, (26, 27 Aralık 1980), İstanbul 1980, s. 15-32.

72b. "Atatürk ve Türk Dili", *Siyasi ve Sosyal Araştırmalar Vakfı, "Türk Dili" Semineri*, (26, 27 Aralık 1980), İstanbul 1980, s. 43-63.

73. "Ömer Seyfettin ve "Yeni Lisan", Doğumunun 96. Yıl Dönümü Dolayısıyla", *Millî Kültür*, Cilt: II, Sayı: 1, (Haziran 1980), s. 6-11.

74. "İnsan Varlığından Millet ve Kültür Varlığına Uzanan Dil", *Millî Kültür*, Cilt: II, Sayı: 2, (Temmuz 1980), s. 15-20.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

75. "Anadolu Beylikleri Devrinde Türk Dili ve Karamanoğlu Mehmet Bey", *Millî Kültür*, Cilt: Ü, Sayı: 3-4-5, (Ağustos-Eylül-Ekim 1980), s. 9-13.

76. "Atatürk ve Dilimiz", *Türk Kültürü*, Atatürk Özel Sayısı, XIX/217, (Kasım-Aralık 1980), s. 18-23.

77. "Garip Bir Savunma", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 10 Ocak 1980; *Yaşayan Türkçemiz* 1, İstanbul 1980, s. 240-241. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 240-241).

78. "Ana Dil Sevgisinden Ana Dil Sorumluluğuna", *Tercüman* (gazetesi) Yaşayan Türkçemiz sütunu, 21 Ocak 1980, *Yaşayan Türkçemiz* 1, İstanbul 1980, s. 238-240. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 238-240)

79. "Uydurma Kelimeler: Düşün (Fikir)", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 21 Ocak 1980, *Yaşayan Türkçemiz* 2, İstanbul 1980, s. 27-28. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 27-28)

80. "Türkçecilik Adına Yabancı Taklitçiliği", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 27 Ocak 1980. *Yaşayan Türkçemiz* 1, İstanbul 1980, s. 237-238. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 237-238).

81. "Dili Özleştirme Çalışmalarının Fikir Temeli ve Yön Değiştirmesi", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 7 Şubat 1980, *Yaşayan Türkçemiz*, I, İstanbul 1980, s. 234-235'te "Türkçeleşme Çalışmalarının Fikir Temeli ve Yön Değiştirmesi" başlığı ile. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 234-235).

82. "Türk Dil Kurumuna Açık Mektup", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 11 Şubat 1980, *Yaşayan Türkçemiz* 1, İstanbul 1980, s. 241-244. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 241-244).

83. "Olanak, Yazanak, Yazanakçı Kelimeleri ve Yanlış Ömekleme (Analogie)", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 21 Şubat 1980; *Yaşayan Türkçemiz* 2, İstanbul 1980, s. 61-62. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 61-62).

84. "Dil ve Kültür Yıkıcılığı", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 14 Mart 1980, *Yaşayan Türkçemiz* 1, İstanbul 1980, s.

235-236. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 235-236).

85. "Dilde Tasfiyecilik Atatürk Devrimciliği ile Bağdaştırılabilir mi?", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 5 Nisan 1980, *Yaşayan Türkçemiz* 1, İstanbul 1980, s. 24-26. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 24-26)

86. "Hangisi Doğru?", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 29 Ağustos 1980; *Yaşayan Türkçemiz* 1, İstanbul 1980, s. 246-247. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 246-247).

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

87. "Özleştirme Çalışmalarından Görüntüler: *Görece, Görelî, Yinelemek*", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 24 Eylül 1980; *Yaşayan Türkçemiz 2*, İstanbul 1980, s. 37-38. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 37-38)

88. "Dilde Devlet Koruyuculuğu Gerekli midir?", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 3 Ekim 1980 ve 7 Ekim 1980; *Yaşayan Türkçemiz 1*, İstanbul 1980, s. 231-233. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 231-233.)

89. "Dilde Atatürkçülük I-II", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 22 Kasım 1980.

90. "Türkçenin Yaratıcılığı ve Gelişme Gücü I", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 13 Aralık 1980, *Yaşayan Türkçemiz 1*, İstanbul 1980, s. 247-248. (İkinci baskı, İstanbul 1981, s. 247-248).

91. "Türkçenin Yaratıcılığı ve Gelişme Gücü II", *Tercüman* (gazetesi), Yaşayan Türkçemiz sütunu, 18 Aralık 1980, *Yaşayan Türkçemiz 1*, İstanbul 1980, s. 247-248. (ikinci baskı, İstanbul 1981, s. 247-248).

1981

92. "Atatürk ve Millî Dil Anlayışı", *Atatürk'ün Milliyetçilik ve Devletçilik Anlayışı Semineri*, Türk Kadınları Kültür Derneği yay., Ankara 1981, s. 3-8.

93. "Anadolu Yazı Dilinin Tarihi Gelişmesinde Beylikler Devri Türkçesinin Yeri", *VIII Türk Tarih Kongresi*, (Ankara 11-15 Ekim 1976), Kongreye Sunulan Bildiriler, 2. cilt, Ankara 1981, s. 583-589.

94. "Atatürk'ün Kelime Dünyasında Dil ve Üslûp Özellikleri", *IX. Türk Tarih Kongresi* (21-25 Eylül 1981), 3. cilt, s. 1805-1811.

95. "Türkçede İsimden Fiil Üreten +-r-, +ar/+er- Eki ve Yapısı Üzerine", *Ankara Üniversitesi DTCF Atatürk'ün 100. Doğum Yılına Armağan Dergisi*, Ankara 1981, s. 477-490.

96. "Kâşgarlı Mahmud ve Divanü Lügat-it-Türk", *Millî Kültür*, Cilt: II, Sayı: 10, (Mart 1981), s. 15-19.

97. "Atatürk ve Türk Dili", *Millî Kültür*, Cilt: II, Sayı: 11, (Nisan 1981), s. 12-17.

98. "İspanya Notları", *Millî Kültür*, Cilt: III, Sayı: 3, (Ağustos 1981), s. 20-23.

99. "Dede Korkut Hikâyeleri'nin Eski Osmanlı Metinleri Arasındaki Yeri", *Millî Kültür*, Cilt: III, Sayı: 4, (Eylül 1981), s. 23-25.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

100. "Cumhuriyet Devrinde Yazı ve Dil İnkılâbı", *Millî Kültür*, Cilt: III, Sayı: 6, (Kasım 1981), s. 2-3.
101. "Ölümünün 57. Yıl Dönümü Dolayısıyla Ziya Gökalp ve Türk Dili", *Millî Kültür*, Cilt: III, Sayı: 7, (Aralık 1981), s. 743.
102. "Mustafa Şeyhoğlu", *Türk Ansiklopedisi*, XXX, Ankara 1981, s. 275a-276b.
103. "Tasfiyecilik", *Türk Ansiklopedisi*, XXX, Ankara 1981, s. 473b-475b.
104. "Dilde İnkılâpçılık ve Tasfiyecilik Anlayışının Sınırı", *Meydan* (dergisi), Sayı 592/74, (Nisan 1981), s. 15-17.
105. "Dile Yön Verme", *Meydan* (dergisi), Sayı 573/75, (Mayıs 1981), s. 22-24.
106. "Millî Eğitimde Millî Kültürün Yeri", *Meydan* (dergisi), Sayı 595/77, (Temmuz 1981), s. 13-15.
107. "Dilde Yaşayan Millî Ruh", *Meydan* (dergisi), Sayı 596/79 (Ağustos 1981), s. 24-25.
108. "Dilde İlericilik ve Gericilik Üzerine I", *Meydan* (dergisi), Sayı 598/80 (Ekim 1981), s. 19-21.
109. "Dilde İlericilik ve Gericilik Üzerine II", *Meydan* (dergisi), Sayı 599/81 (Kasım 1981) s. 18-20.
110. "Atatürk ve Millî Dil Anlayışı", *Meydan* (dergisi), Sayı 600/82 (Aralık 1981), s. 31-33.

1982

111. "-sa/-se Dilek-Şart Kipi Eklerinde Bir Yapı Birliği Var mıdır?", *Studia Turcologia Memoriae Alexii Bombaci Dicata*, Istituto Universitario, Orientale Seminario di Studi Asiatici, Series Minor, XIX, Napoli 1982, s. 305-315.
112. "Güneş-Dil Teorisi ve Yöneldiği Hedefler", *Meydan* (dergisi), Sayı 601/83 (Ocak 1982), s. 23-36.
113. "Folklor Mahsullerinde Dil ve Ses Uyumlarından Kaynaklanan Bazı Üslup Özellikleri 2, *İkinci Milletler Arası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Cilt I, Ankara 1982, s.155-163.
114. "Atatürk ve Türk Dili, *Atatürk Kültür ve Eğitim Semineri* (29 Kasım 1982, Kayseri), Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kayseri 1982, s. 53-65.
115. "Atatürk'ün "Türkiye Cumhuriyeti'nin Temeli Kültürdür"

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Sözü Üzerine Kısa Bir Değerlendirme", *Millî Kültür*, Cilt: IV, Sayı: 36 (Ekim 1982), s. 4-5.

116. "Türkiye Türkçesi (1. Eski Anadolu Türkçesi, 2. Osmanlıca, 3. Türkiye Türkçesi, 4. Anadolu Ağzları)", *Türk Ansiklopedisi*, XXXII/261, Ankara 1982, s. 393-426.

117. "Gyorgy Hazai, Kurze Einführung in das Studium der Türkischen Sprache", 190 s. (Akademia Kiado, Budapest 1978), *DTCFD*, XXX/1-2 (1979-1982), Ankara 1982, s. 211-222.

1983

118. "Türkiye'de Dil Davasının Dayandığı Fikir Temelleri ve Bu Davada Bugün Uyulması Gereken Ana İlkeler", *Türk Kültürü Araştırmaları* 1979-1983, (Prof. Dr. Faruk Kadri Timurtaş'ın Hatırasına Armağan), XVII-XXI/1-2, Ankara 1983, s.179-190.

119. "Erzurumlu Darir ve Memluk Türkçesinin Oğuzlaşmasındaki Yeri", *Şükri Elgin Armağanı*, Ankara 1983, s. 267-274.

120. "Türk Dilinin Bugünkü Sorunları", *Millî Kültür*, Cilt: IV, Sayı: 39 (Nisan 1983), s.2-9.

1984

121. "Dilde Devlet Koruyuculuğu ve Türk Dil Kurumu", *Türk Dili*, XLVIII/387 (Mart 1984), s.141-147.

122. "Türkçenin Yapı ve İşleyiş Özellikleri Açısından Tekrarlamak mı? Yinelemek mi?", *Türk Dili*, XLVIII/388-389, (Nisan-Mayıs 1984), s.194-197.

123. "Anadolu'da Türkçenin Yazı Dili Oluşu ve ilk Öncüleri", *Türk Dili*, XLVIII/390-391 (Haziran-Temmuz 1984), s. 272-278.

1985

124. "Dil İnkılabı'nın Sadeleşme ve Türkçeleşme Akımları Arasındaki Yeri", *Türk Dili*, XLIX/401 Gençlik Yılı Özel Sayısı, (Mayıs 1985), s.383-413.

125. "Atatürk ve Türk Gençliği", *Türk Dili*, L/407 Atatürk ve Gençlik Özel Sayısı, (Kasım 1985), s. 245-256.

126. "Gençlik ve Dil", *Selçuk Üniversitesi I. Millî Gençlik Kongresi*, (6-8 Kasım 1985, Konya), Tebliğler, Konya 1985, s.21-31.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

1986

127. "XV. Yüzyıl Azeri Türkçesinin Değerli Bir Temsilcisi Emir Hidayetullah ve Divanı" *TDAY-Belleten* 19824983, Ankara 1986, s.113-124.
128. "Millî Kültür ve Gençlik", *Gazi Üniversitesi Milli Kültür ve Gençlik Sempozyumu*, (13-15 Kasım 1985), Ankara 1986, s.105-117.
130. "Dil İnkılâbı ve Atatürk'ün Türk Diline Bakış Açısı", *Türk Dili*, LI/419, (Kasım 1986), s.791-798.
131. "Mehmet Akif'te Dil ve Üslup Özellikleri", *Türk Dili*, LI/420, (Aralık 1986), s. 554-564.
132. "Okuduğunu Anlamayan Bir Doçent", *Türk Kültürü*, XXIV/281 (Eylül 1986), s.550-556.

1987

132. "Ahmet Vefik Paşa (3 Haziran 1823-2 Nisan 1891)", *Türk Dili*, LII/422, (Şubat 1987), s.77-98.
133. "Türkçede -n Zarf-fiil Eki ile -pan/-pen Eki ve Türemeleri", *TDAY-Belleten* 1984, Ankara 1987, s.155-165.
134. "Anadolu Ağız Araştırmalarına Toplu Bir Bakış", *Beşinci Milletler Arası Türkoloji Kongresi*, İstanbul, 23-28 Eylül 1985. Tebliğler, I. Türk Dili, cilt 2, İstanbul 1987, s. 89-109.
135. "Ziya Gökalp'in Kültür Tarihimizdeki Yeri ve Türk Dili", *Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Sempozyumu* (24-26 Mart 1986), Diyarbakır 1987, s.3-13.
136. "Dilde Yaşayan Folklor Unsurları: Geleneklerimiz", *III. Milletler Arası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, Cilt IV, Ankara 1987, s. 221-226.
137. "Milli Mücadele ve Sonrasında Türklük Şuuru", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, IV/10, (Kasım 1987), s.47-60.

1988

138. "XXIV, PIAC, 15-21 Eylül 1986. Taşkent-SSCB. Açılış Töreni Konuşması", *TDAY-Belleten* 1986. (Ankara 1988), s. IX-XI
139. "Elements Common to Turkish and Mongolian and the Place of Mongolian in Turkish Language Studies", *TDAY-Belleten* 1986, (Ankara 1988), s. 31-41.
140. "Türkçe ile Moğolca Arasında Ortaklaşan Unsurlar ve

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Moğolcannın Türk Dili Araştırmalarındaki Yeri", *TDAY-Belleten* 1986, (Ankara 1988), s. 43-52.

141. "Friedrich Wilhelm Radloff'un Orta Türkçe Üzerindeki Çalışmaları", *Türk Dili*, LVI/444, (Aralık 1988), s. 318-328.

1990

142. "Kalkınma ve Çağdaşlaşmada Kültür-Üniversite İlişkisi", *2. Milli Kültür Şûrası Bildirileri* (5-8 Aralık 1989), Ankara 1990, s. 225-230.

143. "Anatolian Dialects", *Handbuch der Türkischen Sprachwissenschaft*, Teil I, Akademiao Kiado, Budapest 1990, s.388-413.

1992

144. "Türk Dili ve Arap Alfabeti", *Dil ve Alfabe Üzerine Görüşler*, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu yayınları, Ankara, 1992, s. 1149.

145. *Atatürk ve Türk Dili, Belgeler*, Türk Dil Kurumu yayınları, Sayı: 574, Ankara 1992, XXII+567 s.

146. *Gramer Terimleri Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu yayınları, Sayı: 575, Ankara 1992, XX+212 s.

147. "Türk Devlet Kurucuları Olarak Bilge Kağan'dan Mustafa Kemal Atatürk'e", *TDAY-Belleten* 1987, Ankara 1992, s. 243-263.

148. "Von Bilge Kagan zu Atatürk als Türkischer Staatsgründer", *Türk Kültürü Araştırmaları*, (Prof. Dr. Muharrem Ergin'e Armağan), XXVIII/1-2, 1990, Ankara 1992, s. 211-227.

149. "Manche Denominale Verbbildungen Und Ihre Ursprunglic-he Strukturen" Proceeding of the 33rd Meeting of the Permanent International Altaistic Conference, Budapest June 29-09 1990, Budapest 1992, s.207-214.

150. "Die Periode Des Übergangs Von Der Alten Türkischen Schnftsprache zu Neuen Schriftsprachen Und ihre Besonderheit", *UJb*, 11(1992), s. 80-90.

1993

151. "Dilimizin Dünkü ve Bugünkü Sorunları ve Çözüm Yolları", *Türk Dili*, 1993/II, Sayı: 500, (Ağustos 1993), s.155-180.

152. "Bilinçli Dil Sevgisi ve "Eleştirel Düşünce" Üzerine",

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Türk Dili, 1993/II, Sayı: 501, (Eylül 1993), s. 387-392.

153. "Türk Dilinde Birlik İlkesi ve Dayandığı Temeller", *Türk Kültürü*, XXXI/368, (Aralık 1993), s. 717 (13)-728(24).

154. "Türk Dilinde Birlik" Sempozyumu Kütahya'da Yapıldı", *Türk Dili*, 1993/II, Sayı: 504, Aralık 1993, s. 619.

1994

155. "Yazılı Devirlerdeki Gelişmelere Göre Eski Türkçenin Yaşı", *TDAY-Belleten* 1989, (Ankara 1994), s. 353-370.

156. "Vilhelm Thomsen'in Hayatı ve Türklük Bilimine Hizmeti", *Türk Kültürü*, XXXII/369, (Ocak 1994), s.1-12.

157. "Sıfatların İsim Tamlamaları ile Kullanılışı Üzerine", *Türk Dili*, 1994/I, Sayı: 505, (Ocak 1994), s.15-18.

158. "Cumhuriyet Devrinde Türk Dilinin Kültürümüzdeki Yeri", *Türk Dili*, 1994/1, Sayı: 506, (Şubat 1994), s. 83-99.

159. "Tarihi Gelişme Seyri İçinde Türkiye'de Kadının Bugünkü Durumu Üzerinde Genel Bir Değerlendirme", *Türk Kültürü*, XXXII/370 (Şubat 1994), s.1-12.

160. "Birleşik Kelimeler ve Yazılışları Üzerine", *Türk Dili*, 1994/1, S. 507 (Mart 1994), s. 180-186.

161. "26 Eylül ve Türk Dil Kurumu", *Türk Dili*, 1994/II, S. 515 (Kasım 1994), s. 414-423.

162. "Bir Eleştiri Yazısı Üzerine", *Türk Dili*, 1994/11, S. 516 (Aralık 1994), s. 456-462.

163. "Göktürkçede İsimden Fiil Türeten Ekler ve Köken Yapıları Üzerine", *TDAY Belleten* 1990, Ankara 1994, s. 141-149.

1995

164. "Eski Türk Yazı Dilinden Yeni Yazı Dillerine Geçiş Devri ve Özellikleri", *TDAY Belleten* 1991 (Ankara 1995), s. 55-64.

165. "Cumhuriyet Devrinde Türk Dilindeki Gelişmeler", *Türk Kültürü Araştırmaları* XXX/2 Oktay Aslanapa Armağanı (Ankara 1995), s. 257-271.

166. "Atatürkçü Düşüncede Türk Dilinin Yeri", Atatürkçü Düşünce El Kitabı, AKDITYK, Atatürk Araştırma Merkezi yay., Ankara 1995, s. 257-271.

167. "Batı Kaynaklı Yabancı Kelimeler ve Dilimiz Üzerindeki Etkileri", *Türk Dili*, 1995/II, S. 524 (Ağustos 1995), s. 843-853.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

**II. PROF. DR. ZEYNEP KORKMAZ'IN TÜRK DİLİ ÜZERİNE
ARAŞTIRMALAR 1-2 (TDK yay., Ankara 1995,1. cilt 959 s., 2. cilt
476 s.) ADLI ESERİNE GİRMEYEN VE 1995-2004 ARASINDA
YAYIMLANAN DİĞER YAZILARI**

1995

168. "Fuzulî'nin Dili", *Türk Dili*, S. 517 (Ocak 1995), s. 71-80.
169. "26 Eylül ve Dilimizi Türkçeleştirme Yolundaki Gelişme Süreçleri", *Türk Dili*, S. 527 (Kasım 1995), s. 1176-1185.
170. "Türk Gramerinin Sorunları", Türk Gramerinin Sorunları Toplantısı (22-23 Ekim 1993), Ankara 1995, s. 1-7.
171. "Türk Dilinin Yabancı Dillere Karşı Korunması İçin Alınması Gereken Önlemler", *Türk Dili*, S. 528 (Aralık 1995), s. 1268-1280.

1996

172. "Prof. Dr. Ahmet Caferoğlu ve Anadolu Ağzları", *Türk Dili*, S. 530 (Şubat 1996), s. 262-267.
173. "Gramer Konularımızla İlgili Bazı Sorunlar", *Türk Dili*, S. 535 (Temmuz 1996), s. 3-18.
174. "*Çekimser mi? Çekinser mi?* Tartışması Üzerine", *Türk Dili*, S. 536 (Ağustos 1996), s. 3-18.
175. "Prof. Dr. Talat Tekin'in Gramer Terimleri Sözlüğü Üzerindeki Eleştirilerine Cevaplarımız: I", *Türk Dili*, S. 537 (Eylül 1996), s. 235-250.
176. "Prof. Dr. Talat Tekin'in Gramer Terimleri Sözlüğü Üzerindeki Eleştirilerine Cevaplarımız: II", *Türk Dili*, S. 538 (Ekim 1996), s. 383-402.
177. "Atatürk'ün Düşünce Sisteminde Türk Dilinin Yeri", Uluslararası Türk Dili Kongresi 1988 (26 Eylül 1988-3 Ekim 1988), TDK yay., Ankara 1996, s.1-10.
178. "Türk Dünyası ve Ortak Yazı Dili", Uluslararası Türk Dili Kongresi 1992 (26 Eylül 1992-1 Ekim 1992), TDK yay., Ankara 1996, s. 189-197.

1997

179. "Prof. Dr. Talat Tekin'in Gramer Terimleri Sözlüğü Üzerindeki Eleştirilerine Cevaplarımız: III", *Türk Dili*, S. 541 (Ocak 1997), s. 20-32.
180. "Günümüzde Dil Yozlaşması", *Türk Dili*, S. 542 (Şubat 1997), s. 129-138.

Turkish Studies

181. "Prof. Dr. Talat Tekin'in Gramer Terimleri Sözlüğü Üzerindeki Eleştirilerine Cevaplarımız: IV", *Türk Dili*, S.543 (Mart 1997), s. 241-254.

182. "Atatürk ve Nutuk", *Türk Dili*, S. 551 (Kasım 1997), s. 390-398.

183. "Batı Dilleri ve Türk Dili Grameri Üzerindeki Etkileri", *Historical and Linguistic Interaction Between Inner-Asia and Europe, Studia Uralo-Altaica PIAC 39, Szeged-Macaristan 1997*, s.155-161.

1998

184. "Türkçede Birleşik Fiiller ve Anlam Kaymaları", *Türk Dili*, S. 559 (Temmuz 1998), s. 3-14.

185. "Arap Alfabeti ve Türk Dili", *Türk Dili*, S. 561 (Eylül 1998), s. 183-191.

186. "Harf İnkılâbı", *Cumhuriyetin 75. Yılı Dil Bayramı*, TBMM Sanat ve Yayın Kurulu yay., 85, 26 Eylül 1998, Dolmabahçe-İstanbul, s. 65-74; *Türk Dili*, S. 563 (Kasım 1998), s. 371-379.

187. "Dede Korkut Hikâyeleri'nde Dil-Üslup Bağlantısı", *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten* 1998, s. 101-112.

1999

188. "Türkiye Türkçesinde Benzetme Yoluyla Kurulan Birleşik Kelimeler", 3. Uluslararası Türk Dili Kurultayı 1996, TDK yay., Ankara 1999, s. 679-683.

189. "Anadolu ve Rumeli Ağızlarının Tarihî Devirlerle Bağlantısı Üzerine", *Ağız Araştırmaları Bilgi Şöleni (9 Mayıs 1997)*, Türk Dil Kurumu yay., Ankara 1999, s. 63-70.

190. "Atatürk ve Yazı İnkılâbı Üzerine", *Erdem Dergisi*, Cumhuriyetin 75. Yılı Özel Sayısı, C. XI, S. 31, s. 171-178.

191. "Oğuz Türkçesinin Tarihî Gelişme Süreçleri ve Divan-u Lügat-it-Türk", *Türk Dili*, S. 570 (Haziran 1999), s. 459-471.

192. "Das arabische Alphabet und die Türkische sprache", *Studia Orientalia* 87, Helsinki 1999, pp. 149-158.

193. "Fortsetzung der alten sprachlichen und Kulturellen Erbe des GemeinTürkischen in den anatolischen Mundarten, 1999 PIAC bildirisi Çekoslovakya-Prag (basılacak).

2000

194. "Batı Dilleri ve Türk Dili Grameri Üzerindeki Etkileri",

---

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

TDAY-Betleten 1997, TDK yay., Ankara 2000, s. 49-54.

195. "Die Aurechterhaltung des Baumkultes bei alten Türken in den islamischen Zeiten", PIAC 2000 yılı toplantısında (Belçika-Lanaken) okunan bildiri (basılacak).

196. "Türkiye'de Ağız Sözlükleri", *Türk Dili*, S. 583 (Temmuz 2000), s.7-14.

197. "Değerli Bir Türkolog (Prof. Dr. Ananiasz Zajaczkowski) Anma Toplantısı Dolayısıyla", *Türk Dili*, S. 582, s. 557-563 (Haziran 2000).

2001

198. "Bilim Dili ve Türkçe", *Türk Dili*, S. 595 (Temmuz 2001), s. 7-19.

199. "Atatürkçü Düşüncede Türk Dilinin Yeri ve Günümüz Açısından Değerlendirilmesi", *Türk Dili*, S. 596 (Ağustos 2001), s.111-119.

200. "Türk Diline Gönül Verenler", *Türk Dili*, 600, Özel Sayısı (Aralık 2001), s. 688-696.

201. "İsmail Gaspıralı ve Dilde Birlik Paneli", *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, Gaspıralı İsmail Bey ve Dilde Birlik Özel Sayısı, C.12 (Güz 2001).

2002

202. "Türkçenin Dünü, Bugünü, Yarını Uluslar arası Bilgi Şöleni Üzerine Görüşler", *Türk Dili*, S. 602 (Şubat 2002), s. 99-111.

203. "Anılarda Türk Dil Kurumu ve Gelişme Süreçleri", *Türk Dili, Özel Sayı / Dil Bayramının 70. Yılı*, S. 609 (Eylül 2002), s. 490-511.

204. "Türkiye Türkçesi Üzerindeki Gramer Çalışmaları ve Bu Çalışmaların Günümüzdeki Durumu", *TDAY Belleten* 2002/11, TDK yay., (baskıda).

205. "Atatürk'ün Büyük *Nutuk'unun* Dil ve Üslup Özellikleri Üzerine", *Türk Dili*, S. 612 (Aralık 2002), s. 987-993.

2003

206. "Kitle iletişim Araçlarında Türkçe" (Kültür Bakanlığınca 7-8 Ocak 2002 tarihlerinde düzenlenen *Türkçenin Dünü, Bugünü Yarını* (7-8 Ocak 2002 Uluslararası Bilgi Şöleni Bildirileri) Kültür Bakanlığı yay., Ankara 2003, s. 45-49.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

207. "Ulusal Kültür Değerlerinin Simgesi ve Bilim Yuvası Bir Fakülte",
*Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi 66. Kuruluş
Yıl Dönümü Anı Kitabı*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara
2003, s. 271-174.

208. "Türk Dilinin Eski Kültür Mirasının Anadolu
Ağızlarındaki Devamı", *TDAY-Belleten 199911-11*, TDK yay., Ankara
2003, s. 159-167.

209. "Eski Türklerdeki Ağaç Kültürünün İslamî Dönemlerdeki
Devamı", *TDAY-Belleten 2003/0*, TDK yay., (baskıda).

210. "Türkiye Türkçesinde Fiil Çatısı Üzerine Görüşler",
TDAY Belleten 2001/1-2, s. 193-198, TDK yay., Ankara 2003.

211. "Loanwords and Affixes Related to Everday Life in the
Written Language of Turkish as Spoken in Turkey", 22-27 Haziran
2003 tarihleri arasında yapılan 46. PIAC toplantısında (Ankara)
okunan bildiridir (baskıda).

212. "Türkiye Türkçesinde Yazı Diline Girmiş Günlük
Yaşamla İlgili Alıntı Sözler ve Ekler", *Türk Dili*, S. 620 (Ağustos
2003), s. 118-127.

213. "Cumhuriyet Döneminde Dil Anlayışı" Cumhuriyetin 80.
ve Dil Bayramınının 71. Yıl Dönümü dolayısıyla, 26-27 Eylül 2003
tarihlerinde İstanbul'da Dolmabahçe Sarayı'nda yapılan *Cumhuriyet
Döneminde Türkçe Bilgi Şöleni'ne* sunulan bildiri (baskıda).

214. "Cumhuriyet Döneminde Türk Dilinde ve Türk Dili
Alanında Yaşanan Gelişmeler", *Türk Dili / Türkiye Cumhuriyeti'nin
80. Yılına Armağan Özel Sayısı*, S. 622 (Ekim 2003), s. 299-357.

215. "Yine mi Vasiyetname Konusu", *Türk Dili*, S. 623
(Kasım 2003), s. 674-687.

2004

216. "Ali Şir Nevayi ve Çağatay Yazı Dili", *Ali Şir Nevayi'nin
500. Ölüm ve 560. Doğum Yıl Dönümleri Anma Toplantısı Bildirileri*,
TDK. yay., Ankara 2004, s. 67-74.

217. "Sayın Prof. Dr. Şerafettin Turan'ın "Yine de Atatürk'ün
Kalıtı Sorunu..." Adlı Yazısına Yanıtlarımız", *Cumhuriyet* gazetesi, 18
Şubat 2003, 2. s.; *Türk Dili*, S. 627 (Mart 2004), s. 198-203.

218. "Dünya Dili-Bilim Dili ve Türkçemiz Açısından Çözüm
Bekleyen Bir Çelişki", *Türk Dili*, S. 620 (Haziran 2004), s. 483-489.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

219. "Türkiye Türkçesindeki Gramer Çalışmaları ve Bu Çalışmaların Günümüzdeki Durumu", *TDAY -Belleten* 2002/1 (TDK yay., Ankara 2006. s. 41-59).

220. "Trabzon Ağızları Üzerine Değerli Bir Araştırma ve Düşündürdükleri", *TDAY-Belleten* 2002/II, (TDK yay., Ankara 2006), s. 67-104.

221. "İlk Müslüman Türk Devletlerinde Dil ve Edebiyat. 1- - Karahanlı Dil ve Edebiyatı, 2- "Harezm - Altın Ordu Dil ve Edebiyatı", *Türkiye Tarihi*, AKDTYK, TTK yay. XXVIII. Seri, (baskıda).

222. "Anadolu Beylikleri Döneminde Dil ve Edebiyat" *Türkiye Tarihi: Selçuklular Devri*, XXVIII. Seri, S. 4, (baskıda).

223. "Nevşehir'in Anadolu Kültür ve Dil Tarihindeki Yeri", *Türk Dili*, S. 632 (Ağustos 2004), s. 129–138.

224. "Sosyolinguistik Değişim Açısından Türkiye Türkçesinin Modernleşmesi", *Türk Dili*, S. 633, (Eylül 2004), s. 200–204;

225. "The Modernization of Turkish From a Perspective of Sociolinguistic Change" 47. *PIAC (Permanent International Altaistic Conference) Toplantısında* (Cambridge 31 Temmuz- 4 Ağustos 2004) okunan bildiridir (baskıda).

226. "Karamanoğlu Mehmet Beyin Fermanından Günümüz Televizyon Türkçesine", *Türk Dili*, S. 634, (Ekim 2004) (Türkiye Cumhuriyeti'nin 81. Yılına Armağan Özel Sayısı), s. 344–350.

227. "Türk Dili maddesi", *Türk Dünyası Edebiyat Terimleri ve Kavramları Ansiklopedik Sözlüğü*, AKM yay., Ankara 2007, C. VI. S. 168 – 182..

228. "Emir Hidayetullah Divanı Üzerine Görüşler," V. *Uluslararası Türk Dili Kurultayı* (20-26 Eylül 2003)'ında sunulan bildiri, C. II, TDK. Ankara 2004, s. 2023-2034.

229. "V. Uluslararası Türk Dil Kurultayı Üzerinde Genel Bir Değerlendirme", *Türk Dili*, S. 635 (Kasım 2004), s. 661–669.

2005

230. "Cumhuriyet Döneminde Dil Anlayışı", Cumhuriyetin 80. Ve Dil Bayramının 71. Yıl Dönümü Dolayısıyla 26–27 Eylül 2003 tarihlerinde İstanbul'da Dolmabahçe Sarayı'nda yapılan *Cumhuriyet Döneminde Bilgi Şöleni*'ne sunulan bildiri. *Türk Dili*, S. 637, (Ocak

---

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

2005), s. 34–41.

231. “Bağlaçlar ve Türkiye Türkçesindeki Oluşumları”, *Türk Dili*, S. 638, (Şubat 2005), s. 118–125.

232. “Türkçenin Yapı ve İşleyiş Özelliklerine İlişkin Değerlendirmeler Üzerine”, *Türk Dili*, S. 648 (Aralık 2005), s. 494–504.

2006

233. “Büyük Nutuk'ta Günümüz Olaylarına ve Uluslar arası İlişkilere de ışık Tutan Değerlendirme, Açıklama ve Uyarılar”, *Türk Dili*, S. 649 (Ocak 2006) s.24-33.

234. “Prof. Dr. Muharrem Ergin'in Meslek Arkadaşlığı ve Türk Diline Yaptığı Hizmetler” (Ölümünün 10. yıldönümü dolayısıyla 16 Aralık 2005 tarihinde Marmara Üniv. Fen-Edebiyat Fakültesinde yapılan anma toplantısındaki konuşma metnidir), *Türk Dili*, S. 650 (Mart 2006), s. 249–253.

235. “Das Türkeitürkische im Hinblick auf seinen Sozialinguistischen Wandel” Alexander von Humboldt Stiftung tarafından 7–9 Nisan 2006'da İstanbul'da Araştırma Bursluları (Forschungs stipendiaten) için düzenlenen kolokyumda Sunulan bildiridir. *BALTAM, Türklük Bilgisi*, V, Eylül 2006, s. 110-117

236. “Nevşehir ve Yöresi Ağzlarının Şekil Bilgisini Belirleyen Temel özellikler üzerine”, *II. Kayseri ve Yöresi Kültür Sanat ve Edebiyat Bilgi Şöleni*, Kayseri, 2007, s. 130-136

237. “Türklük Bilimi Araştırmalarının Başlangıçtan Günümüze uzanan Süreçleri”, AÜ. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi *Çağdaş Türklük Araştırmalar Sempozyumu* (10-13 Mayıs 2006)'nda yapılan açış konuşması (baskıda).

238. “Günümüz Dünya koşullarında ve Küreselleşme Sürecinde Kültürün Yeri ve Türk Dünyası”, *1. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kurultayı* (İzmir-Çeşme, 09-15 Nisan 2006)'da sunulan bildiri. I. Uluslar arası Türk Dünyası Kültür Kurultayı Bildirileri, İzmir-Çeşme, 09-15 Nisan 2006) Ankara Kasım 2007, s. 1431-1433, *Türk Dili* S. 654 (Haziran 2006), s. 483-487.

239. “Atatürk ve Türk Dili”, Doğumunun 125. Yıl Dönümü Dolayısıyla *Atatürk Türk Dili ve Türk Kültürü Bilgi Şöleni* (29/05/2006)'nde yapılan konuşmadır. *Türk Dili*, S. 655 (Temmuz 2006), s. 17–33.

240. “Atatürk'ün Düşünce Sisteminde Ulusallık-Evrensellik

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Derinliği”, AKDT Yüksek Kurumu ve A. A. Merkezince düzenlenen *Doğumunun 125. yılında Mustafa Kemal Atatürk Sempozyumu*'na sunulan bildiridir (baskıda, *Türk Dili* S. 656 Ağustos 2006), s. 123–129.

241. “Türk Dünyasının Ortak Kültür Değerleri Açısından Alfabe ve İletişim Dilinde Ortaklık” Azerbaycan Bilimsel Akademisi ve Azerbaycan Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenen *I. Türkoloji Kurultayın 80 illik Yubileyına Hesr edilmiş Elmi Konferans (23–25 Mayıs 2006)*'ta sunulan bildiri (baskıda).

242. “Mensch und Natur in Dede Korkut Geschichten”, PIAC (*Permanent International Altaistic Conference*)'ın 30 Temmuz – 04 Ağustos 2006 tarihleri arasında yapılan 49. toplantısında sunulan bildiridir (baskıda).

243. “Dede Korkut Hikâyelerinde İnsan ve Doğa”, *Türk Dili*, S. 657 (Eylül 2006), s. 250-257.

244. “PIAC (Permanent International Altaistic Conference)'ın 49. Toplantısı Üzerine Genel Bir Değerlendirme”, *Türk Dili*, S. 658, (Ekim 2006), s. 377–384.

2007

245. “Atatürk ve Kültürel Alandaki Çağdaşlaşmada Türk Dilinin Yeri”, *Türk Dili*, S. 661/1 (Ocak 2007), s. 39–52.

246. “Türklük Bilimi Alanında Köken Bilgisi (Etymologie) Açıklamaları Yapmak Kelimelerin Yapıları İle Keyfince Oynamak Değildir”, *Türk Dili*, S. 662/2 (Şubat 2007), s. 109–112.

247. “75 yılda Türk Dil Kurumunun Gerçekleştirdiği Dil Bilgisi Çalışmaları ve Beklentilerimiz”, *Türk Dili*, S. 667/7 (Temmuz 2007), s. 63–105.

248. “Mustafa Kemal Atatürk'ün Büyük *Nutuk* Adlı Eserinin Tarihî ve Güncel Değeri Üzerine” *Türk Dili*, S. 668/8 (Ağustos 2007), s. 321-331.

249. “26 Eylül 1932: Dil ve Kültür Tarihimizde Bir Dönüm Noktası”, *Türk Dili*, S. 669/9 (Eylül 2007), s. 403-410.

250. “Atatürk'ün Düşünce Sisteminin Dayandığı Temel Değerler”, 38. ICANAS'ta sunulan bildiri (15/09/2007, baskıda).

251. “Anadolu ve Rumeli Ağızlarının Dayandığı Temeller”, 38. ICANAS'ta sunulan bildiridir. (16/09/2007, baskıda).

252. “Aramızdan Ayrılışının 69. Yılında Atatürk'ü Anarken”,

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Türk Dili, S. 671 (Kasım 2007/11), s. 743-752.

2007-2010

253. “Rahmetli Hocam Prof. Dr. Saadet Çağatay’ı Anarken”, Hadi Şenol, *Prof. Dr. Saadet İshaki Çağatay’ın Yaşam Öyküsü*, Ayaz Tahir Türkistan İdil-Ural Vakfı, İstanbul 2007, s. 179-183

254. “Anadolu ve Rumeli Ağızlarının Dayandığı Temeller” TDAY-Belleten 2007/I (baskıda)

255. “Eski Anadolu Türkçesinin Değerli Bir Kaynak Eseri ve Yayını Üzerine” *Ferec ba'd eş-şidde* (Freud nach Leid) *TDAY-Belleten* 2005/I, TDK yay., 2008, s. 201-212

256. Kaşgarlı Mahmud’un Dil ve Kültür Tarihimizdeki Yeri Üzerine Genel Bir Değerlendirme”, *I. Uluslar arası Kaşgarlı Mahmud Dil ve Edebiyat Sempozyumu*, Lefkoşe 2008, s. 16-22

257. “Kaşgarlı Mahmud ve Bilinçli Bir Ana Dili Sevgisi”, Uluslar arası Kaşgarlı Mahmud ve Dönemi Sempozyumu, (28-30 Mayıs 2008). Hacettepe Üni. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü yay. (baskıda)

258. “Dil ve Kültür Bağlantısı Açısından Kaşgarlı Mahmud ve *Divanü Lüğati't-Türk*, VI. Türk Dili Kurultayı Bildirileri (20-28 Ekim 2008), (baskıda)

259. “Türk Kültürü Çerçevesinde Anadolu’da Türk Yazı Dilinin Oluşumu”, *Türk Dili*, S. 678 (Haziran 2008), s. 505-515

260. “Türkiye Türkçesi Ağızlarında Dil Özellikleri-Etnik Yapı Bağlantısı ve Beklentilerimiz”, *Türk Dili*, S. 679, (Temmuz 2008), s. 3-10

261. “Cumhuriyet Dönemi Kültür Politikasında Türk Dilinin Yeri”, *Türk Dili*, s. 682 (Ekim 2008), s. 291-299

262. “Anadolu ve Rumeli Ağızlarında Etnik Yapı Ayrılıklarından Kaynaklanan Ses ve Şekil Bilgisi Zenginliği Üzerine”, *Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun Armağanı*, Ankara, Akçağ yay., 2008, s. 131-139

263. “Türkçe Bugün Yüksek Düzeyde Bir Kültür Dilidir”, *Türk Dili*, S. 693 (Eylül 2009), s. 221-232

264. “Doğu Karadeniz Bölgesi Ağızlarının Türkiye Türkçesi Ağızları Arasındaki Yeri”, *Türk Dili*, S. 696, (Aralık 2009), s. 696-709

265. “Alfabe Devriminin Türk Toplumunu Üzerindeki Sosyal ve

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve Hayatından Görüntüler

---

Kültürel Etkileri”, *Turkish Studies*, Vol. 4/3, s. 1470-1480

“Türkçe Nasıl Bir Dildir?”, *Türk Dili*, S. 697, (Ocak 2010), s. 34-46

**PROF. DR. ZEYNEP KORKMAZ'IN BAŞLICA YAYINLARI
BÖLÜMÜNDE KULLANILAN KISALTMALAR**

AKDITYK	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
AÜ DTCF	Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya
Fakültesi	
bk.	Bakınız
c.	Cilt
<i>DTCFD</i>	Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi
ICANAS 38	Uluslar arası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları
Kongresi (10-15 Eylül 2007, Ankara)	
Nu.	Numara
PIAC	Permanent International Altaistic Conference
s.	Sayfa
S.	Sayı
<i>TDAY-Belleten</i>	Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten
TDK	Türk Dil Kurumu
UAJb	Ural-Altische Jahrbücher
yay.	Yayın

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve
Hayatından Görüntüler

**ZEYNEP KORKMAZ'IN HAYATINDAN
GÖRÜNTÜLER**

Turkish Studies
*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic*
Volume 5/1 Winter 2010

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve Hayatından Görüntüler

---

6 Nisan 1984 TRT Yönetim Kurulu ilk toplantısında

1986 PIAC Toplantısı dolayısıyla (Taşkent)

Turkish Studies
*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic*
Volume 5/1 Winter 2010

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve
Hayatından Görüntüler

1988 Milletlerarası Türkoloji Kongresi (İstanbul)

26 Eylül 1988 I. Türk Dili Kongresi'nde bildiri okurken
(Ankara)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve Hayatından Görüntüler

Türk Destanları Toplantısı. 21 Kasım 1997 (TDK Ankara)

Cumhuriyet'in 80. Yıldönümü dolayısıyla 16-17 Eylül 2003 tarihlerinde TDK'da yapılan toplantıda

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve Hayatından Görüntüler

12 Temmuz 2003'te TDK'nın Kuruluş Yıldönümü toplantısında Devlet Bakanı Abdüllatif Şener'in aldığı Türkiye Türkçesi Grameri'ni imzalarken (Ankara)

26 Eylül 2003'te Dolmabahçe Sarayı'nda Zeynep Korkmaz'a Indiana Üniversitesi adına PIAC tarafından verilen Uluslar arası Şeref Madalyasının takılması. Prof. Dr. Talat Sait Halman, AKTDYK Başkanı Prof. Dr Sadık Kemal Tural, TDK Başkanı Prof. Dr. Şükrü Haluk Akalın ile (İstanbul)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve Hayatından Görüntüler

12-13 Mayıs 2004 Karaman'da yapılan "TV Kanallarında Türkçe" açık oturumunda (Karaman)

V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nda Zeynep Korkmaz'a 2. kez Üstün Hizmet Ödülü AKDİTYK Başkanı Prof. Dr. Sadık Kemal Tural tarafından verilirken (10 Eylül 2004, Ankara)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve Hayatından Görüntüler

38. ICANAS Kongresi'nde. Prof. Dr. Çetin Cumaguloviç, Prof. Dr. Osman F. Sertkaya, Doç. Dr. Ayşegül Serkaya ile. (9 Eylül 2007, Ankara)

11.6.2007 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanı Ahmet N. Sezer ile çekilen resim. Soldan (TDK Çalışma Grubu üyeleri) : Prof. Dr. Sadık Tural, Prof. Dr. Zeynep Korkmaz, Prof. Dr. Melek Özyetkin, Prof. Dr. Hamza Zülfiyar, Prof. Dr. Şükrü Halûk Akalın, Prof. Dr. Nevzat Gözaydın, Prof. Dr. Recep Toparlı.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın Öz Geçmişi, Eserleri ve Hayatından Görüntüler

Dış ülkeler TDE Bölüm Başkanlarının Ankara'da TDK'da yaptıkları Türk Dilinin Sorunları Toplantısında (Eylül 2009, Ankara)

15 Ocak 2010 tarihinde Adana Kitap Fuarında Zeynep Korkmaz TDK adına "Türkçe Nasıl Bir Dildir?" başlıklı konuşmasını yaparken (Adana)

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 5/1 Winter 2010*